

המקור בנים

בס"ד גליון לג' פרשת בחוקותי ה'תשע"ט

גליון שבועי להניכי הישיבות בני התורה המקור בנים לאורו של רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א

מאמדי בפנימיות הפרשה, משרשי הדברים עד לעובדא ולמעשה

הדשרני קרבתיך

~ ברכות וקללות - שמד ורצון ~

עמל התורה אף הוא חלק מהמצוות, ואם כן, כבר נכלל גם הוא ב'את מצוותי תשמרו'. וגם צריך להבין מהו הלשון 'הליכה'. [ובאור החיים הקדוש ביאר בארבעים ושניים אופנים כידוע, והדברים נפלאים ומאירים].

ב. **הברכות והקללות:** בדברי הרמב"ן מבואר, ש'לא השיגו ישראל מעולם לברכות האלה בשלמותן, לא הרבים ולא היחידים מהם, [וזאת משום] שלא עלתה זכותם לכך, ועל כן תמצא לרבותינו ז"ל שיוכרו בפסוקים האלה 'לעתיד לבוא' [ומביא לזה כמה דוגמאות]. כלומר, באמת הברכות האלו יכולים להיות בכל זמן, אלא שצריך לזה שלימות קיום התורה, ולכן יהיה זה רק לעתיד לבוא.

לעומת זאת, בדברי התוכחה מבאר הרמב"ן שכל התוכחה הכתובה כאן התקיימה בגלות בית ראשון, והתוכחה שבפרשת כי תבא התקיימה בגלות הזאת של בית שני, ומוכיח זאת בכמה עניינים. ויש כאן קצת תימה, שהברכות לא התקיימו ואילו התוכחות התקיימו.

ג. **התוכחה:** בדברי רש"י מבואר שאין הקללות אמורות במי שאינו מקיים המצוות, אלא במי שמואם בהם וגועל אותם, ואף מואם באחרים העושים ומונע מהם, ומלבד זה גם כופר בעיקר. ואם כן, במי שרק אינו מקיים המצוות כראוי, יש רק מניעת הברכות אבל לא תוכחה. [ומה שמתחיל הפסוק 'ואם לא תשמעו לי', מבאר האור החיים הקדוש, שיש כאן סדר של השתלשלות, שכל אחד גורר את חברו - ועלול לבוא מתוך כך הלילה לכפירה בעיקר].

ד. **'שבע', 'ראף אני', 'שמעו':** הרמב"ן מבאר שכל זה מרמז על השכינה, שנקראת 'שבע' ונקראת 'אני', והיא זאת שמוכיחה את ישראל, ולכן מובן שעיקר התביעה הוא על השמיטה, שנוגע אל השכינה [כפי שהתבאר בפרשת בהר]. ועדיין צריך למודעי.

ביאור הפנימיות

כל סדר הברכות והתוכחה נקראים בלשון הכתוב 'ברית'. ובוהר הקדוש על הפרשה מבאר באריכות גדול הרחמנות שיש להשם יתברך אלינו, מתוך האהבה והשייכות שיש לו עמנו, ומבאר בדרך פלא את כל התוכחה, בדרך של אהבה המקלקלת את השורה, ההיפך הגמור ממה שנראה לכאורה מעצם הדברים.

שני משלים נפלאים

התוכחה מגיעה כאשר המערכת איננה כשורה, והקשר אינו בנוי בצורה בריאה כביכול, ומן ההכרח לשנות מן הסדר הקבוע ולהפעיל סדר של עונש ותוכחה. אבל האופן בו העניין נעשה, והתכלית של זה - הם נפלאים מאד, ומתוארים בדברי הוזה"ק בשני 'משלים' עיקריים.

המשל מבוסס על הקשר בין המלך לבנו, שכשהמצב כתיקונו הבן נמצא בארמונו של אביו, סמוך על שולחנו, והם מתענגים זה על זה, והבן אינו חסר

פרשת בחוקותי - היא סיום הומש ויקרא, ולא רק הומש ויקרא - אלא סיום סדר המצוות [משום שכחומש במדבר אין עוד מצוות, אלא רק סיפור הדברים של דור המדבר, והומש דברים הוא 'משנה תורה'].

ומשום שהיא סיום סדר המצוות, מופיעה בפרשה זו סדר 'הברית' על כל המצוות, שכוללת בתוכה ברכות על קיום המצוות, ותוכחה על אי-קיומם. ובוה נכנסו באלה ובשבועה לברית על קיום התורה לעולם ועד.

סדר זה מופיע פעמיים בתורה - בפרשת בחוקותי, ובפרשת כי תבא. ואת שניהם קוראים בסמוך לראש השנה; קודם הודש תשרי, וקודם חג השבועות [שגם הוא נחשב ראש השנה], משום 'תכלה שנה וקללותיה, תחל שנה וברכותיה', כמובא בגמרא [מגילה לא].

קריאת פרשה זו, יש בה עונג ושמחה מצד אחד - כששומעים את הברכות, אבל גם צער ופחד מצד שני - כששומעים את התוכחות. אמנם לכשנבין את מהות התוכחות - נראה שגם קריאת החלק הזה, יש בה שמחה והתרגשות, לא פחות ואף יותר מהחלק של הברכות וכמובא על המגיד מקאזניץ שכשהיו קוראים את החלק הזה, היה משמיע תנועות של הנאה ותענוג. וכפי שניתן להבין מדברי הגמרא בעצמה - שעל ידי עצם הקריאה, פועלים שיתכלה שנה וקללותיה'.

התמיהות בפרשה

א. 'אם בחוקותי תלכו, ואת מצוותי תשמרו' - צריך להבין כפל הלשון.
ב. סדר הברכות מתאר מצב של עולם מתוקן - באוכל, בבריאות, בשלום, ובהצלחה גשמית ורוחנית. האם היה איזה זמן שהתקיימו כל הברכות הללו.

ג. 'ואם לא תשמעו לי': א. לכאורה די בזה שאין את הברכות, ומדוע צריך גם את כל התוכחה. ב. מדוע הקללות הם הרבה יותר מהברכות. ג. מהו עניין מספר 'שבע' שמופיע לאורך כל הקללות, ומהו הלשון 'אף אני'. ד. האם אפשר תקוה, והרי לא ניתנה תורה למלאכי השרת, ואם אין מקיימים את התורה כראוי - עומדים בפני עונשים כבדים כאלו רח"ל, ונראה מזה כאילו נשתנינו הלילה לרעה מכל אומות העולם, שאינם עומדים בסכנה זו. ה. מהו הדגש 'אז תרצה הארץ את שבתותיה', וכי זה כל העניין.

ד. אחר כל התוכחה מסיים הכתוב 'אלה החוקים והמשפטים וגו'' כאילו מסיים את התורה. ומיד לאחר מכן באים בכתוב עוד כמה מצוות, שלאחריהם נכתב שוב 'אלה המצוות אשר ציוה ה' את משה בהר סיני' ובוה נשלמת הפרשה ומסתיים החומש. וצריך ביאור הכפילות, ומדוע באמת לא נכתבו המצוות הללו קודם לכן.

ביאור הפשט

א. **בחוקותי תלכו:** רש"י מבאר שאינו הולך על קיום המצוות, כי על זה כבר נאמר 'את מצוותי תשמרו', אלא בא לומר 'שתהיו עמלים בתורה'. וצ"ב הרי

דבר לא בגוף ולא בנפש. אבל כשהבן אינו מתנהג כשורה, נאלץ אביו להרחיקו משולחנו ומארמונו, ולפעמים אף ממדינתו.

אמנם ברור, שאין רצון המלך בשילווחו של בנו לאבדון, אלא רק כדי לעורר אותו לחזור לתיקונו. ולשם כך, הוא שולח את 'המטרוניתא' יחד עם בנה, ומרוב געגועיו אליה, הוא מודלג על ההרים ומקפץ על הגבעות, משגיח מן החלונות ומציץ מן החרכים – כדי לראות אותה, ומתוך כך גם את בנה, ועל ידי זה הוא מתעורר ברחמנות להשיבו אליו. וכדאי מאד לראות את הלשונות בפנים, בפרט כימים של הלילא דרשב"י, לשונות שמעוררים מאד את האהבה והגעגוע והרחמנות.

והיה, אם עדיין לא חזר הבן לתיקונו, ואביו נאלץ לשלחו מהוץ למדינתו – ושם הוא נמצא בסכנה ליפול לידי לוסמים או חיות רעות, או לידי האויבים, ומי יודע אם יחזור חי לביתו – אזי אביו בעצמו הולך עמו לגלות, ועוזב את ביתו ארמונו ומדינתו להיות עם בנו, עד שישוב לתיקונו.

ולכן, כל התוכחה נאמרה באופן של 'שבע', ושבע פעמים שבע – כי כל התוכחה אינה באופן של גירושין ושילוח, בלי שום השגחה – אלא הכל על ידי השכינה שהיא 'המטרוניתא', שנקראת 'שבע' ונקראת 'אני'. להלן נבאר משמעות העניין, ומתוך כך נבאר בעז"ה את הפרשה והעניין.

המלכות – בתיקונה או בקלקולה

פרשה זו היא כאמור סיום סדר המצוות שבתורה, ולכן, בפרשה זו באה התורה לבאר לנו מהות קבלת ושמירת התורה והמצוות – שאינם רק 'דבר מלך שלמו', אלא יש כאן תהליך פנימי שמתרחש על ידו זה, ולכן, יש לזה תוצאה ניכרת בעולם – לכאן או לכאן.

בני ישראל – מגלים את השכינה הקדושה, כי על ידינו מתגלה מלכותו והשראתו יתברך בעולם. כשאנו מקבלים את התורה, ומקיימים את המצוות – אנו ממליכים אותו יתברך, ומגלים אותו בעולם. וזה נקרא 'שבע', דהיינו המידה השביעית שהיא 'המלכות' והשכינה הקדושה, כלומר, גילוי מציאותו, מלכותו, והשראתו יתברך בעולם.

וכשהמלכות מתוקנת, אזי כל העולם מתוקן. כל השפע בא כתיקונו, הגשמים והפירות והפרנסה. וגם הגופות בריאים ויפים, ואין שום מלחמה ומחלוקת, רק שלום ושלוה. וזה יהיה כאשר יגיע העולם לתיקונו, ויתגלה מלכותו יתברך בשלמות, ואז נראה את התוצאה של כל מה שעשינו, שיהיה עולם מתוקן – ברוחניות ואף בגשמיות.

אמנם, כאשר אין זה כראוי ובשלמות, והיינו בזמן הזה שעוד לא הגיע העולם לתיקונו – אזי רואים רק חלק מהתיקון והברכה; יש גשמים, פרנסה ובריאות – אבל רק חלקי, או מתוך יגיעה וקושי. וכן שאר העניינים. וכאשר לא רק שאינו כראוי בשלמות, אלא גם נפגמה המלכות, ועם ישראל אינם עוסקים כלל לגלות את מלכותו והשראתו – אזי המלכות והשכינה נמצאת בגלות. ואז מתעורר השם יתברך להוכיח את בניו האוהבים – כדי לעורר אותם מחדש אל הברית והמלכות, כדלהלן.

שמד מול רצון

בכל 'ברית' וקשר – יש שני מצבים בלבד: שמד או רצון. 'שמד' הוא ניתוק וקרירות, ו'רצון' הוא חיבור ואהבה.

ואמנם לכאורה הם מבטאים שני מצבים קיצוניים; כי 'שמד' הוא ניתוק מוחלט, וכמו שקוראים למי שפרק שם ישראל מעליו, והלך לכקש מקומו בין גוים ועובדי עבודה זרה, שנקרא שמו 'משומד'. ולעומת זאת 'רצון' הוא הדרגה הגבוהה ביותר של חיבור, ורומז למדת הכתר, שהוא למעלה מכל המוחין והמידות, וגבוה מכל המחשבות ההרגשות והדיבורים.

אבל באמת הם כוללים את כל הדרגות והמצבים שבעולם. כי כל אדם, כל דרגה, וכל מצב – יש בו אפשרות של 'רצון' או של 'שמד'. והוא שייך לכל פרט ופרט. לדוגמא: יכול להיות צדיק גדול, שנמצא בדרגות גדולות – אבל כרגעים

מסוימים או כלפי דברים מסוימים, הוא מנותק, ואם כן יש בו שמד. וכן יכול להיות להיפך, רשע גדול שעובר על כל התורה, אבל יש לו רגעים או עניינים מסוימים, שבהם הוא מרגיש חיבור, ואם כן יש בו רצון. ומה יש להשליך על כל המצבים והדרגות.

וזה כל התכלית של האדם בעולם, וכל המטרה של התורה והמצוות – להעלות את האדם ממצב של 'שמד' למצב של 'רצון', ולא רק 'שמד מוחלט' ו'רצון מוחלט' אלא כל מיני דרגות ומצבים של 'שמד' וכל מיני דרגות ומצבים של 'רצון'. והכח לזה הוא על ידי ה'ברית' שהוא מדת היסוד-צדיק, ולכן 'משה' רבינו שהוא ראש כל הצדיקים, עומד בין שמד לרצון [שמד – 344, משה – 345, רצון – 346], ומעלה כל אחד מ כאן לכאן.

וכל סדר הברכות והתוכחות – עומד על הציר הזה, שבין שמד לרצון. שעל ידי הרצון נמשכים כל הברכות וכל השפע באופן מתוקן. ועל ידי השמדה מתעוררים כל מיני ניסיונות ותוכחות, ולא כעונש בלבד – אלא כדי להעלות משמד לרצון, וכפי שיתבאר.

עמל התורה – או כופר בעיקר

'אם בחוקתי תלכו' – שתהיו עמלים בתורה. הטעם שנצרך עמל בתורה, אינו מצד 'מוצת תלמוד תורה', שהרי בכל המצוות אין חיוב שיהיה 'עמל', אלא מצד 'כירור הרצון'. העמל בתורה הוא כדי להתייש את ישותו של האדם, ולברר את רצונו – שיהיה מחובר אליה ואל נותנה. וכך, הוא יוצא מ'שמד' ל'רצון', ואזי גם קיום המצוות יהיה מתוך רצון. ונלכך נקרא בשם 'חוקה', כי החיבור הוא בעצם, ולא מחמת טעם. וגם נקרא בשם 'הליכה', כי רק ברצון שייך הליכה והתקדמות מדרגה לדרגה, ואכמ"ל.

ואזי, אם הרצון מבורר בשלימות וכראוי – אזי הברית כתיקונה, וכן המלכות. ועל ידי זה הכל מתוקן לסעודה, וכאמור. ולהיפך, אם הרצון פגום, ומתוך כך נעשה 'בחוקתי תמאסו' – דהיינו לא רק אי קיום התורה, אלא מאיסה וכפירה, שזה תוצאה של 'שמד', או מתחיל סדר הקללות והתוכחה.

וכאן נמצא עיקר החידוש. לכאורה, יש בחירה בטוב או ברע, בקיום התורה או הלילה בפריקת עול. אך כל זה רק לכאורה, כי מאחר שמדובר בברית – אי אפשר לבחור אלא בה. או בבחירה לכתחילה לטוב, או על ידי גילוי הברית בדיעבד מתוך הרע.

כי לכאורה כאשר פורקים עול הלילה, אזי כל 'האויבים' הופכים לאוהבים, ואז 'ככל העמים בית ישראל'. אך הנה, המה יוצאים לגלות, וכל התוכחה עוסקת בכך ש'האויבים' ירדפו אותם, או יכלו אותם. והרי לא מדובר באויב פרטי אלא ב'אויב' של עם ישראל, ואם כן מדוע עדיין אויב הוא לישראל. אלא משום שהשכינה נמצאת עמם בגלות, כלומר, הגוי מזהה ביהודי את מה שהוא בעצמו לא זיהה – שיש בו 'חיבור' בעצם למשהו אחר, ולכן ממשיך לשנוא אותו. ומתוך כך, מתגלה בהכרח הברית שיש לנו, ואנו חוזרים משמד לרצון.

סיום הפרשה

ולכן, מיד לאחר סדר התוכחה, באים עוד כמה מצוות. שאינם 'עוד' מצוות – אלא גילוי הרצון. כי כל המצווה של 'ערכין' ושל 'הקדש' – הוא תוצאה של התעוררות אהבה עצומה, שמבעיר את הלב ברצון חזק 'להעניק' כביכול להשם יתברך. ובעצם, הרצון הוא לתת 'נפשות' אלא שאין השם יתברך חפץ בזה, ולכן נותנים 'ערך נפש', או לפחות שאר דברים.

נמצא שמצוות אלו מבטאים את 'הרצון' החזק הטמון בלבו של אדם. והרצון הזה, הוא 'תוצאה' של סדר הברית, הברכות והתוכחות – שכתובים קודם לזה. ולכן, הם נמצאים בסדר הפרשה לאחריו, ובסיומם, נכתב שוב הסיום 'אלה המצוות והחוקים אשר ציוה ה' את משה בהר סיני'.

חזק חזק ונתחזק

ביאורים בספר ליקוטי מוהר"ן, חלק א' תורה ג'

על הפרשה ||| פנינים על פרשת השבוע לאור תורה זו

עמל התורה מביא את כל הברכה והשפע שהוא בחינת ניגון דקדושה

הנה כל הברכות הם בחי' הניגון דקדושה, שהוא בחי' השלום והשלווה והדבקות בד' מתוך יישוב הדעת, וגם השפע הגשמי הוא בבחי' הניגון דקדושה כי הגשמי נמשך מהרוחני כידוע, וזה בחי' אם בחוקותי תלכו' שהוא העמל בתורה, שזה בחי' לימוד התורה שבעל פה שהוא דורש יגיעה רבה (כמבואר בגיטין ס ע"ב וכידוע דברי המדרש תנחומא בפר' נח), ועי"ז הם כל הברכות והשפע כי תיקון הניגון דקדושה תלוי בלימוד תורה שבעל פה כמבואר בפנים.

עבודת היום ||| פנינים על סדר סדר היום לאור תורה זו

פסקי דומרה

ואחר כך מתחילים לומר פסקי דומרה, ששמים מורה עליהם שהם זמר שיר וניגון, ובלשון הגמ' (בשבת ק"ח ע"ב) הם מוגדרים כהלל, שעליו אמר רבי יוסי יהא חלקי עם אומרי הלל בכל יום, וכולו סובב והולך על גילוי מלכותו יתברך ועוצם אהבתו לישראל, וכן מודגש כמה פעמים גילוי מלכותו יתברך בעמים שהם בחי' הושך הלילה כי דייקא שם הוא עיקר גילוי מלכותו יתברך, וכפי שמתחילים 'הודו לד' קראו בשמו הודיעו בעמים עלילותיו, 'בעמים' דייקא וכנ"ל, 'שירו לו זמרו לו' וכו', 'בקשו פניו תמיד', כי זה עיקר בחי' הניגון דקדושה ע"י שמחפש תמיד פני ד' שזה הגילוי של תורה שבעל פה בלילה שמוגלה איך בכל הושך ולילה יכולים לזכות לגילוי פני ד' וגילוי מלכותו יתברך, וכן כל הפסקי דומרה הם זמירות ושבחים נפלאים ונוראים שזה בחי' הארת הניגון דקדושה וכו' מוזמור לתודה' שהוא ניגון גבוה מאוד כמובא מוזכרים 'הריעו לד' כל הארץ' שהוא ר"ת הלכה (כמובא בליקו"מ סי' יא), כי זה עיקר השיר והניגון דקדושה דייקא מתוך מה שזוכים לקיום ההלכה הפשוטה ועי"ז מגלים מלכותו יתברך.

קריאת שמע וברכותיה

ואחר כך ממשיכים בברכות קריאת שמע שהם ג"כ שבחים נוראים, וכל זה הוא בחי' הניגון דקדושה [ובפרטות ברכות קרי"ש יש להם בחינה מיוחדת של סמיכת גאולה לתפילה שמעלתו גבוהה מאוד, כי זה בחי' הארה מיוחדת של ניגון דקדושה שהוא בחי' שיר ושבח על הגאולה שע"ז זוכים לתפילה.

ויש לבאר עוד בזה שיש כאן ג' ברכות כנגד ג' בחינות הניגון, כי הניגון מורכב מבחי' קול, ומבחי' דיבור, ומבחי' יחוד הקול והדיבור שמוזה נוצר שלימות הניגון, וכמבואר כ"ז באריכות בדברי מוהר"ן, ומבואר בדבריו שדיבור הוא בחי' לימוד וקיום התורה שבע"פ בפשימות, וקול הוא בחי' ההארה הבאה מלמעלה, ושניהם יחד יוצרים את שלימות הניגון דקדושה.

וזהו בחי' ג' ברכות קריאת שמע, כי ברכת 'יוצר אור' הוא הודאה על האור הבא מלמעלה שהוא בחי' קול, שזהו בחי' הניגון שמאיר בכריאה ע"י המאורות בכל יום, וזה מה שמוזכרים בזה את עניין שירת המלאכים, כ"ז הוא בחי' הקול והניגון דקדושה שבא מלמעלה ואנו מקבלים מזה ג"כ התעוררות בחי' הקול, ואח"כ ברכת 'אהבה רבה' הוא בחי' האתערותא דלתתא מצדנו שאנו מבקשים לזכות ללימוד התורה וקיומה שכ"ז הוא בחי' תיקון הדיבור, בחי' לימוד תורה שבעל פה בלילה וכמבואר בפנים, וברכת 'אמת ויציב' כוללת שני הדברים, כי מצד אחד הוא בחי' הקבלת עול מצדנו, 'אמת ויציב' וכו' 'עלינו ועל דורותינו' וכו', ומצד שני מוזכרים את התגלות אהבתו אלינו שנתגלה ביציאת מצרים שזהו בחי' הניגון המאיר מלמעלה, כי ברכה זו כוללת את בחי' הקול והדיבור יחד שזהו שלימות הניגון וע"כ מעלתה גבוהה מאוד שזה בחי' סמיכת גאולה לתפילה וכנ"ל.

'ואם לא תשמעו לי והלכתם עמי בקרי', זה בחינת הניגון של הסמרא אחרא שהכל כביכול במקרה וכו' ולא מהובר למלכות ד', אוי מתעורר בחי' היפך הברכה כי זה לעומת זה כשם שהניגון דקדושה הוא שורש השפע כך הניגון דסמ"א הוא בחי' יללה ועצבות, אבל אם מתעוררים עי"ז לשוב לד' נמתק הכל וחוזר הכל אל הקדושה.

וכמו"כ הוא בג' פרשיות קריאת שמע [שמכוונות כנגד ג' ברכות קרי"ש כמובא], כי 'שמע ואהבת' הוא בחי' הקבלת עול מצדינו שזה בחי' הדיבור וכנ"ל [והוא כנגד ברכת 'אהבה רבה'], ופר' 'זהיה אם שמוע' הוא בחי' ההתגלות מלמעלה, שהוא השכר אם נשמע אל המצוות והסרון השפע כשהוא להיפך שכ"ז הוא בחי' ההארה של התגלות המלכות מלמעלה שהוא בחי' קול [שהוא כנגד ברכת 'יוצר אור'], ופר' 'ציצית כוללת שניהם כי הציצית הוא בחי' קבלת עול, ויציאת מצרים שמוזכרים הוא בחי' התגלות מלכותו יתברך מלמעלה [והוא כנגד ברכת אמת ויציב].

וכמו"כ שמע וברוך שם הוא בחי' קול ודיבור [וכמובא שהוא כנגד בחי' ז"א ומלכות שהם בחי' קול ודיבור], כי שמע הוא בחי' הקבלת עול שהוא בחי' הדיבור, וברוך שם הוא בחי' גילוי האמת שבאמת לעולם השי"ת גומר תמיד כרצונו והכריאה באה על תיקונה שזה בחי' הארת הקול הבאה מלמעלה וייתכן עוד בבחי' נוספת ששמע הוא בחי' הארת הקול כי הוא בחי' הבהירות שאין עוד מלבדו שזה בחי' הארת הקול דקדושה בבחי' אור יום שהוא בחי' קול, וברוך שם הוא בחי' גילוי כבוד מלכותו יתברך גם במקום החושך וההסתרה, שזה בחי' דיבור, היינו הארת הניגון בתוך בחי' דיבור].

שמו"ע

ואחר כך מתפללים שמו"ע שהוא עיקר גילוי המלכות כפשוטו, וגם בזה מתחילים בשבחו של מקום שהוא בחי' הניגון דקדושה ואח"כ בקשת צרכיו שע"י הבקשה על כל דבר הוא גילוי מלכותו יתברך [כדומה לבחי' קיום התורה שבעל פה], וכן מאריכים הרבה בבקשה על הגאולה שאז יהיה גילוי מלכותו יתברך בשלימות וממילא יאיר הניגון דקדושה בשלימות וכמבואר בפנים, ומסיימים בג' אחרונות שהם ברכות של ריצוי שכ"ז הוא בחי' שלימות הארת הניגון דקדושה [שזה בחי' באור פניך שמוזכרים בשם שלום].

סיום התפילה

ואחר כך אומרים תהלה לדוד שהוא עיקר הפסקי דומרה, כי הוא התמצית ועיקר הארת הניגון דקדושה, וסומכים לזה קדושה דסדרא שהוא גילוי מלכותו יתברך שמאיר בעולם שזה ג"כ בחי' שלימות הארת הניגון דקדושה [והוא מאיר מתוך פסקי התורה, וע"כ יש בו חשיבות מיוחדת, כי עיקר הניגון מאיר דייקא מתוך לימוד התורה וכמובן בפנים].

ואח"כ שיר של יום להמשיך את השיר והניגון דקדושה משבת לכל ימות השבוע, ואח"כ קמורת שזה בחי' הגילוי של מלכות ד' גם מתוך החושך וההסתרה, שזה בחי' קמורת [וזה כדי לתת לנו כח לכל היום לידע שאנו עוסקים כל הזמן בגילוי המלכות דקדושה], ומסיימים בעלינו לשבח שזה עיקר השיר והניגון דקדושה שמלווה אותנו לכל היום, כי עלינו לשבח ולשמוח מאוד על נועם הלקנו שלא עשנו כגויי הארצות רק אנהנו כורעים ומשתחיים וכו' וע"כ

אנו מקיים לגילוי מלכותו יתברך בשלימות במהרה בימינו שאז יאיר הניגון דקדושה בשלימות מחמת שיאיר הדעת וכמבואר בפנים.

תפילת מנחה

אמרו חז"ל לעולם יהא זהיר אדם בתפילת המנחה, ועפ"י דברי רבינו במאמר זה יתבאר העניין היטב כי מעלת תפילת המנחה גדולה מאוד מחמת שהאדם כבר בתוך היום ועוסק במשא ומתן וכיוצ"ב שכ"ז הוא בחי' הניגון שמעורב מאוירא דהאי עלמא, וכשאדם מתנתק מכל זה ובא להתפלל ולגלות מלכותו יתברך הוא חביב מאוד.

ומחמת שהאדם טרוד אין מאריכים בתפילה רק תהלה לודו שהוא יסוד השיר והניגון דקדושה, ותפילת שמו"ע שהוא עיקר גילוי מלכותו יתברך, ומסיימים בעלינו לשבח שהוא כללות הניגון דקדושה וכנ"ל.

תפילת ערבית

הנה בלילה הוא עיקר התגברות הניגון דסמרא אחרא שזה בחי' הצפרים שבקליפה וכמובן בפנים, וע"כ אז עוסקים ביותר בתיקון הניגון ע"י לימוד תורה שבעל פה וכמבואר בפנים, ועל כן כל תפילת מעריב סובב והולך על עניין זה של הארת הניגון דקדושה בתוך החושך ואפילה, שזה בחי' ברכת המעריב ערבים, שמודיים להשי"ת על כל הערבים והחשכויות, כי אנו יודעים שבוה הוא 'פותח שערים' כי דייקא החושך והלילה הוא הכלי לקבל את אור הניגון דקדושה, וכן כל הברכה סובבת והולכת על חשכות הלילה שהיא לטובה, וכן ברכת אהבת עולם הוא בחי' הארת הניגון גם בתוך החושך, בבחי' אהבת עולם, היינו לעולם ועד אף בעת החושך, כי אנו יודעים שהשי"ת נתן לנו תורה ומצוות לגלות מלכותו יתברך בכל רגע ורגע, וזה בחי' ואהבתך אל תסיר ממנו לעולמים, שאנו מבקשים שנזכה לידע תמיד אהבתו יתברך אלינו שהוא בחי' הארת הניגון דקדושה, ואף בכל החשכות והקטנות לא נמעה ח"ו בניגון של הסמרא אחרא שהוא בחי' כבידות והרגשת ריחוק מהשי"ת, ואח"כ קרייש של ערבית שהוא קבלת עול דייקא בעת החושך, וכן ברכת אמת ואמונה סובב והולך על ה'אמונה' שהשי"ת שומר עלינו בעת הגלות (וכמבואר ברש"י ברכות יב ע"א) שזה בחי' הארת הניגון דקדושה בתוך הגלות, ואח"כ שמו"ע שהוא עיקר גילוי מלכותו יתברך ועלינו לשבח שהוא כללות הארת הניגון דקדושה וכנ"ל.

וע"כ תפילת ערבית רשות, כי עיקר תפילת ערבית עניינה בבחי' אתערותא דלתתא להתעורר מצדנו לגלות מלכותו יתברך אף בעת חשכות הלילה [שע"ז] בונים את הכלי לקבל את הארת הקול בתוך הדיבור שע"ז מאיר הארת הניגון דקדושה, וע"כ אי אפשר לחייב בזה כי אדרבא העיקר הוא שיהא דבר זה מצדנו, אלא שקיבולו עליהם ישראל כחובה, כי באמת תיקון זה מוכרח הוא אלא שזה צריך לבוא מצדנו וזה מה שישאל קיבולו מעצמם כחובה שע"ז הוא בבחי' אתערותא דלתתא מצדנו וע"ז הוא בבחי' תיקון הדיבור שהוא הכלי להארת הקול וכנ"ל.

תפילות שבת

הנה בשבת מאירה הארה מעין דלעתיה, וע"כ מאיר בשבת הארת הניגון דקדושה מעין מה שיהא לעתיד שאז תתעלה מלכות דקדושה ויהיה הניגון בדעת ובשכל בבחי' 'זמרו משכיל' וכמבואר בפנים, וע"כ בשבת מרבים מאוד בזמירות ושירות ותשבחות, הן בפסוקי דזמרה, והן בזמורי קבלת שבת שכולם סובבים והולכים על השיר שיתער לעתיד בעת שיתגלה כבוד מלכותו יתברך ואמנם מהגישים שעיקר השיר מתגלה בתוך בחי' החושך, שזה בחי' כל העמים שגם הם מצטרפים לשיר, וזה מה שאומרים בתחילה 'ואומר עם תועי לבב הם והם לא ידעו דרכי', כי הם רצו לבוא מיד לניגון דקדושה שהוא בחי' הכניסה לארץ ישראל, אבל באמת אין דרך להגיע לשלימות הניגון דקדושה רק ע"י תיקון הדיבור שזה היו ישראל צריכים לתקן בהליכתם במדבר שהיה מקום נחש שרף ועקרב ושם דייקא לגלות מלכות ד' וע"ז יזכו להיכנס לארץ ישראל ששם מאירה בשלימות הארת הניגון דקדושה, אבל הם לא ידעו דרכי וע"כ לא יוכלו לבוא אל המנוחה, וכן בהמשך אומרים 'אתה עניתם' וכו' 'בעמוד ענן ידבר אליהם', כי עיקר הארת הקול הוא דייקא מתוך עמוד ענן שהוא בחי' ההסתרה והחושך שהוא הכלי כדי לקבל את הארת האור והניגון דקדושה.

תפילות ראש חודש

הנה בראש חודש הוא בחי' תיקון ועליית המלכות שהיא בחי' הלבנה כידוע, וע"כ מתעורר אז ביותר הארת הניגון דקדושה ועל כן אומרים הלל שהוא בחי' שיר וניגון דקדושה וכולו סובב והולך על התגלות מלכותו יתברך והשמחה במה שאנו עבדי ד' שזה עיקר השיר והניגון דקדושה, ומוזכרים מה שבעת יציאת ישראל ממצרים האיר כ"כ השיר והניגון דקדושה עד שכל העולם כולו נתעורר בבחי' שיר וניגון וריקוד בבחי' 'הים ראה ויגוס' וכו' 'ההרים רקדו כאילים', וכל ההלל סובב והולך על עוצם שמחתנו בהשי"ת ששומע תפלתנו ומרבה חסדיו עמנו ומדיגשים שהוא דייקא מתוך הקטנות והחושך בבחי' 'מן המצר' וכו' [וכן בתחילת ההלל 'מקימי מעפר דל' וכו'], כי דייקא מתוך החשכות והקטנות זוכים להארת השיר והניגון דקדושה, וזהו 'כל גויים סבכוני בשם ד' כי אמילם', כי הגויים מנסים להחליש דעתי בניגון דסמ"א של הרגשת הכבדות והריחוק מהשי"ת, אבל אני מכירתם בזה שאני מבין שאני מוגלה שם ד' ומלכותו דייקא במקום החושך והסתרה הזאת, וזהו 'אבן מאסו הכונים היתה לראש פינה', כי דייקא החושך והלילה שמאסו בו הכונים בניינו של עולם, באמת זהו ראש פינה כי זה היסוד והכלי לקבל הארת הניגון דקדושה, וכן אומרים 'ברכי נפשי' שהוא הניגון של הבריאה כולה שמנגנת לכבוד ד'.

והנה ההלל דר"ה הוא מנהג ישראל כי הוא בחי' אתערותא דלתתא שנצרך בשביל תיקון המלכות, שהוא בחי' תיקון הדיבור שע"ז זוכים להארת הקול בדיבור, ואולי יש להמתיק בזה קצת מה שקוראים בראש חודש את התמיד שבכל יום ואת שבת ואת ראש חודש, ולכאן העיקר הוא קריאת ר"ה ולמה קוראים את כל זה, אלא שבראש חודש עוסקים בתיקון המלכות על ידינו בבחי' אתערותא דלתתא, והעיקר הוא בחי' תיקון הדיבור שהוא בחי' קיום התורה בפשיטות, שזה בחי' לימוד תורה שבעל פה בלילה, וזה בחי' התמיד שהוא העבודה התמידית שבכל יום שכ"ז הוא בחי' תיקון הדיבור, וזה בחי' שבת שהוא הארת הקול בדיבור, וכ"ז אנו מתקנים בר"ה כדי לפעול בחי' תיקון המלכות שע"ז יאיר אור הניגון דקדושה בשלימות.

הערות וביאורים \\ פניני הערות וביאורים לפי סדר מהלך התורה

נמשך עליו חוט של חסד שלא יזיק לו המחשבה הנ"ל [ובפשטות הלשון ניתן להבין שהכוונה שאע"פ שלומד שלא לשמה אעפ"כ מועיל לו, וכן כתב בפרפראות שלכאן כך משמע, אבל לבסוף מסיק שהכוונה שהחוט של חסד מגן ומצילו ממהשבת שלא לשמה ומביא שכן הוא הלשון בליקוטי עצות תלמוד תורה אות ז, וכן הוא ג"כ בדברי מוהרנ"ת בתחילת הלכות אפטרופוס ה"ג כשמעתיק את התורה בקיצור, מבואר שהכוונה שהחוט של חסד מגן עליו שיזכה ללמוד לשמה, ובהמשך בביאור המאמר רכב"ח יתבאר עניין זה].

אך כְּשֶׁלֹמֵד שְׂלֵא לְשִׁמְהָ, הֵינּוּ בְּשִׁבְלֵי שְׂוִתְקָרָא רַבִּי, הַלְמוּד אֵינּוּ בְּחִשְׁבוֹת כָּל בְּרָיָה. וְכִשְׁלֹמֵד בְּלִילָה, הוּמָּ שֶׁל חֶסֶד נִמְשָׁךְ עָלָיו וּמִגֵּן עָלָיו שְׂלֵא יִזְיֵק לוֹ הַמַּחְשְׁבָה הַנִּלְוֵה:

עניין הלימוד בלילה

בוה בא רבינו לבאר מה שהזכיר קודם שעיקר העצה הוא לימוד תורה שבעל פה 'בלילה' ומבאר שזה משום שעיקר התיקון הוא ע"י שלומד לשמה אבל כשלומד שלא לשמה אין הלימוד בחשיבות כל כך, אבל כשלומד בלילה

ובפשטות מתבאר בזה בפירושו שהתיקון הוא ע"י עצם לימוד התורה שבעל פה, ועניין הלילה אינו מחמת עצם התיקון, אלא שבשביל התיקון נצרך לימוד לשמה, ובלילה הוא מסוגל לזה [וכן מפורש בספר באבי הנחל], אמנם מלשון רבינו שהתיקון הוא ע"י לימוד תורה שבעל פה בלילה משמע לכאורה שיש כאן דבר מהותי בלילה, אמנם באמת מדקדוק לשון רבינו מתבאר לכאורה שיעיקר בחי' הלילה שמוכיר בתחילה הוא מה שהתורה שבעל פה היא בחינת לילה, בבחינת 'במחשכים הושיבני', כי אכן עיקר תיקון הניגון הוא דייקא כשהוא מאיר בתוך החשכות ובתוך הלילה, וע"כ עיקר התיקון הוא בתורה שבעל פה שהוא בחי' לילה, ובפרטות בלילה שאז הוא עיקר התגברות החושך ואז מסוגל ביותר להמתיק את החושך וכי חושך הלילה הוא בחי' התגברות הניגון של הסטרא אחרא שיעיקר שליטתם בלילה כפי שמביא רבינו מהוזהר שאז מתגברים הצפרים שבהם יוקשים בני האדם, אבל מה שמוכיר רבינו את לימוד התורה בלילה הוא באמת בעיקר כלפי עניין הלשמה שמאיר אז בבחי' החוט של חסד.

וזה מה שמביא רבינו את המובא במדרש שביום למד משה תורה שבכתב ובלילה תורה שבעל פה, ולכאורה למה לא הביא רק את הפסוק 'במחשכים הושיבני' שבזה מובא שביחי' תלמוד בכלי הוא בחי' לילה וחושך, אלא שמביא בזה שגם בחינת ה'זמן של הלילה' הוא בחינת 'לימוד התורה שבעל פה' כפי שרואים אצל משה רבינו שבזה 'ראה וידע' מתי הוא לילה, ומובן בזה שזה מהות בחינת הזמן של הלילה, וע"כ לימוד התורה שבעל פה זה עצמו בחי' לימוד בלילה, ובלילה יש כאן את שני הדברים יחד [נמצא שיש בזה שני דברים כלפי בחי' הלילה ודו"ק].

וְאִתָּא בְּכַתְּבֵי הָאֲרָזִי וְלֵיל, פִּי צִפְרִים שֶׁבְּקִלְפָּה חֵם מוֹחִין שֶׁבְּמַלְכוּת דְּקִלְפָּה, וְהַשְׁתֵּי צִפְרִים חַיִּות טְהוֹרוֹת, חֵם בְּנִין הַמַּלְכוּת דְּקִלְפָּה. לְפִיכָךְ נִשְׁתַּפַּח דָּוִד לְפָנָי שְׂאוֹל (שְׁמוּאֵל א ט"ז): "וַיִּוֹדַע נָגִד", כִּי הִנְגִּינָה הָיָא בְּנִין הַמַּלְכוּת, לְכָךְ רָאוּי הָיָא לְמַלְכוּת. וְזֶה שֶׁכְּתוּב אֲצִילוּ (תְּהִלִּים ע"ח): "מֵאַחַר עֲלוֹת הַבְּיָאוֹר", חֲנִינוּ מֵאַחַר הַמִּינִיקוֹת, חֲנִינוּ נֶצַח וְהוּד. פִּי חֵם מְנִיקִין לְנִבְיָאִים, וְחֵם בְּנִין הַמַּלְכוּת.

משמעות העניין שהצפרים דקדושה הם בניין המלכות והצפרים דקליפה הם מוחין דמלכות דקליפה

לכאורה צריך להבין מפני מה מביא את דברי האריז"ל האלו, ובפרט שברוך כלל אין דרכו להביא את פרטות הדברים שמתבארים בדברי האריז"ל רק את כללות הדברים, ובפרט שלכאורה בשביל ביאור העניין הזה אינו נצרך הפרטים האלו, וצ"ב.

ויתכן שבה ללמדנו בזה יסוד גדול בכללות העניין והוא מה שנתבאר לעיל, שבאמת כולם מחפשים חיות, גם אלו שעוסקים בניגון דקדושה וגם אלו שעוסקים בניגון של הסטרא אחרא, כולם בעצם מחפשים חיות, אלא שההבדל ביניהם שהניגון דקדושה הוא לא חיות בלבד, שזה בחי' קול בלי דיבור, אלא יש לו יסוד ובסיס איתן של בחי' הדיבור, שהוא בחי' לימוד וקיום התורה שבעל פה שהוא בחי' גילוי מלכות ד' בכל מקום ובכל זמן, ואז מאיר הארת הקול בתוך הדיבור, כי שמה בזה עצמו שזוכה לגלות מלכות ד' ואז זוכה להארת הניגון דקדושה, אבל הרשעים שנמשכים אחר הניגון של הסטרא אחרא הוא מחמת שרוצים לקבל את החיות מיד, אף שלא הכינו את הכלים לזה, ויש להם רק בחינת קול בלי דיבור שהוא בחי' מוחין וחיות בלי כלי ויסוד לזה, וממילא אין לזה אחיזה וקיום, ואדרבא באים ע"י לנפילה גדולה כי אינם יכולים בלי חיות ומחפשים חיות כזה שיביא להם חיות בלי שום יגיעה שזהו בחי' הניגון דסטרא אחרא שתחילתו דמיון של חיות ומתיקות ובסוף רואים שכולו יללה ועצבות וכפי שנתבאר כל זה לעיל מתוך דברי מוהרנ"ת בהל' אפטרופוס ה"ג אות ה'.

ועל פי זה יומתק היטב מה שמביא בזה רבינו את דברי האריז"ל הנ"ל, שבזה בא ללמדנו את העניין הנ"ל, כי הניגון דקדושה הוא "בניין המלכות" כי הוא בדרך של בניין עם בסיס והיוזק וקיום ע"י הכנת הכלי של בחי' הדיבור שבזה מאיר בחי' הקול, אבל הניגון של הסטרא אחרא הוא בחי' "מוחין

דקליפה" כי הוא מוחין לבד בלי בחי' "בניין" כי אין לו כלי, ומחמת זה עצמו הוא בחי' סטרא אחרא.

זה עצמו הטעם שאפשר להעלות את הניגון שמאחורי הקדושה

ואולי זה מה שסומך לזה את מה שדוד היה ראוי למלכות כי היה בבחי' וידע נגן וכתוב ביה מאחר עלות, והיינו שהיה יודע להעלות גם את הנגינה שאחורי הקדושה, וכמבואר בסוף המאמר, ובפשטות עיקר מה שמביא כאן עניין זה הוא כלפי להביא שהנגינה היא בחינת בניין המלכות ועל כן דוד המלך שהיה יודע נגן הוא ראוי למלכות, ואגב זה הביא את העניין שהיה יכול להעלות את אחורי הקדושה שהוא הניגון של הסטרא אחרא, אבל על פי הנ"ל יש להמתיק יותר כי זה עצמו העניין שיכולים להעלות את הניגון דסטרא אחרא, כי אין זה רע גמור, אלא עיקר עניינו הוא מה שאין כלי לאור, ועל כן מי שמכין כלים בשלימות, עד שבנה את בניין המלכות בשלימות, הוא יכול ליקח גם את בחי' הניגון דסטרא אחרא שהוא בחי' אור בלי כלי וכפי שמבואר בספר מי הנחל שע"י לימוד התורה שבעל פה בלילה ולשמה זוכים להעלות הניגון שמאחורי הקדושה, היינו שגם ע"יז יוכל להתקרב להשי"ת, כי הנגינה דקדושה בעצם טבעה מקרבת את האדם להשי"ת שזה בחי' רוח נבואה, שהוא רוח של התקרבות להשי"ת, שזה מש"כ רבינו ז"ל בתחילת המאמר שכששומע נגינה דקדושה "טוב לו" היינו שזוכה לאור של התקרבות להשי"ת, אבל הנגינה של הסטרא אחרא בטבעה מרחיקה את האדם מהשי"ת כי אין לה את הכח הזה של הרוח נבואה, ואדרבא היא בחינת יללה ועצבות, אבל כשיש לאדם תיקון הכלים באופן מושלם מאוד ע"י לימוד התורה שבעל פה, ע"יז יכול להתקרב להשי"ת גם מהניגון של הסטרא אחרא ולהעלות גם את זה לבוא מזה להתקרבות להשי"ת יעו"ש, והיינו כנ"ל כי באמת יש שם אור אלא שהוא אור בלי כלי וע"כ כשהכין כלי מושלם יוכל להכניס גם את האור הזה שאין לו כלי, ולכן הביא רבינו ז"ל את עניין זה של תיקון הניגון של אחורי הקדושה דייקא כאן שמביא את עניין זה שהניגון דסטרא אחרא הוא בחי' מוחין, היינו מוחין בלי בניין, והניגון דקדושה הוא בחינת "בניין" היינו אור עם כלי, כי זה עצמו הביאור למה שיכולים להעלות את הניגון שמאחורי הקדושה ודו"ק.

וְזֶה שְׂאֵמֵר רַבָּה פֶּר פֶּר כְּהָה: לְדִידֵי חַזִּי לִי הָיָא אֶקְרוּקְתָא. וַיִּפְרֵשׁ רִשְׁבִּי"ם: צִפְרָדַע, חֲנִינוּ צִפּוֹר דְּעָה. דְּחַזִּי פִּי אֶקְרָא דְּהַגְרוּנְיָא. מַלְשׁוֹן "קְרָא בְּגְרוֹן" (ישעיהו נ"ח) חֲנִינוּ שֶׁהִנְגִּינָה נִמְשַׁכְתָּ מִמֶּנּוּ.

אם הנגינה נמשכת מהצפרים או מהצפרדע

הנה לעיל נתבאר שהנגינה נמשכת מהצפרים, וכאן מוזכר רבינו צפרדע, וצ"ע שהרי לכאורה צפרדע וצפור אינם אותו דבר, ואמנם צפרדע הוא ציפור דעה, אבל אינו ממש צפור ואינו כשר למצורע, ואולי השורש של הצפרים הוא בצפרדע, וייתכן עוד שהיא בבחי' ראש לצפרים ונאע"פ שהיא טמאה והצפרים הם טהורות, מ"מ ייתכן שהיא חשובה יותר וכע"ז מצינו שאריה הוא מלך החיות והוא במרכבה אע"פ שהוא טמא ויש חיות טהורות, וכיצ"ב נשר הוא טמא והוא במרכבה, וכפי הנראה יש בזה סוד במה שבהשתלשלותו אח"כ הוא טמא, ואולי מחמת גאוותו וגסותו מחמת זה עצמו הוא טמא אבל למעלה הוא בטל לרשו, וצ"ע, עכ"פ למדנו מזה שאין הדבר תלוי הא כהא וא"כ ייתכן שהצפרדע היא בחינת ראש לצפרים שהרי היא ציפור דעה, וצ"ע, ויש לזה מיוע קצת מהמובא בריש פרק שירה 'בשעה שסיים דוד המלך ע"ה ספר תהלים וזה דעתו עליו ואמר לפני הקדוש ברוך הוא כלום יש בריה שבראת בעולמך שאומרת שירות ותשבחות יותר ממני באותה שעה נודמנה לו צפרדע אחת ואמרה לו דוד אל תזוה דעתך עליך ואני אומרת שירות ותשבחות יותר ממך ולא עוד אלא שכל שירה שאני אומרת ממשלת עליה שלשת אלפים משלים, ומבואר שהצפרדע עוסקת הרבה מאוד בשיר וניגון דקדושה וא"כ בוודאי מסתבר שהיא בחי' ראש לצפרים שהם בחי' הניגון דקדושה ויש לציין עוד שבהמשך שם מובא שאמרה לו 'ולא עוד אלא שאני עוסקת במצוה גדולה, וזו היא המצוה שאני עוסקת בה יש בשפת הים מין אחד שאין פרנסתו כי אם מן המים ובשעה שהוא רעב נוטלני ואוכלני זו היא המצוה, לקיים מה שנאמר אם רעב שונאך האכילתו להם ואם צמא השקהו מים כי גחלים אתה הותה על

ראשו וה' ישלם לך אל תקרי ישלם אלא ישלימו לך, מבואר שהיא עוסקת בחסד, וזה נפלא מאוד על פי המבואר בהמשך שהעסק בחסד ממשיך בחי' הוט של חסד שע"י"ז הוא שלימות תיקון הניגון דקדושה.

הנה מהלשון הוזה משמע שהוא לומד שלא לשמה בשביל שיתקרא רבי, והלימוד בלילה מגן עליו שלא יבלענה הנחש, ומשמע שהכוונה שאע"פ שמכוון בשביל שיתקרא רבי מ"מ לא יבלענה הנחש, אמנם בליקוטי עצות ובליקוטי הלכות מבואר שהחוט של חסד מגן שלא יבוא למחשבה של שלא לשמה וכנ"ל.

וכתב הפרפראות לבאר בזה דבר נפלא מאוד וז"ל [לאחר שהאריך בעוד כמה הערות בזה] 'על כן נראה לקרב הדבר אל השכל קצת, ובוה מיושב הכל ושני הפירושים הנ"ל יעלו בקנה אחד לפי זה כי כמו שבכלל עבודת ה' יש דברים שהם חובה ומצוה, ויש דברים שאינם חובה ומצוה רק שהם היתר ורשות לעשות, ויש דברים שהם איסור לעשותן כי הם מבחינת הקליפות הטמאות לגמרי ובחינת רשות והיתר הוא בחינת קליפת נגה שלפעמים נכללת בקדושה ולפעמים בסטרא אחרא ומצוה הוא בחינת הקדושה לגמרי כמו כן יש בחינות כאלו בלימוד התורה, הלימוד לשמה ממש הוא חובה ומצוה והוא תכלית שלימות הקדושה הלימוד שלא לשמה ממש רק לקנטר שלא על מנת לקיים ולעשות כלל, זה מבחינת האיסור וקליפות טמאות לגמרי, ועל זה אמרו (שמות רבה ז) מוטב לו שנהפך שלייתו על פניו ועוד כיוצא, וזה הלימוד שהוא על מנת לעשות ולקיים רק שמכוון להנאתו גם כן קצת בשביל שיתקרי רבי זהו מבחינת נגה ולפעמים בא על ידי זה לבחינת הלימוד שלא לשמה לגמרי שזה בחינת נגה הנכלל בסטרא אחרא חס ושלום, ולפעמים נכללת בקדושה כי בא על ידי זה אחר כך לבחינת הלימוד לשמה ממש, בבחינת שמתוך שלא לשמה בא לשמה ומחמת שאי אפשר להשיג תיכף בהתחלת הלימוד מדריגת בחינת הלימוד לשמה ממש, על כן התירו רז"ל ואמרו (פסחים ג:) לעולם יעסק אדם וכו' שמתוך שלא לשמה בא לשמה היינו מאחר שלומד על מנת לקיים אם כן יודע שעיקר הלימוד צריך להיות רק לשמה לגמרי רק שאי אפשר לו עדיין לזכות לזה בשלימות בתחלת הלימוד, על כן התירו לו לעת עתה ללמוד כך ומתוך שלא לשמה בא לשמה.

וייתכן להמתיק עוד שעיקר עניין הניגון מתייחס לצפרדע, כיון ששלימות הניגון הוא דווקא כשהוא בדעה והשכל וכמבואר בהמשך שזה בחי' זמרו משכיל שיהיה לעתיד לבוא, כי עיקר השיר והניגון דקדושה הוא מתוך דעת ששמה על גילוי מלכות ד' בעולם, שזה ניגון מתוך דעת, אבל כששמה ואינו יודע על מה הוא שמה זהו בחי' ניגון דסטרא אחרא שזה בחי' אור בלי כלי נוי"עו' בלשון רבינו בספר"מ מעשה יב מעניין המעות של הכת של שמה ששמה ואין יודעים על מה שמהים והיינו כנ"ל, ולכן הניגון מתייחס לצפרדע, אבל המצורע שהוא צריך תיקון, עיקר התיקון שהוא צריך הוא בניגון עצמו, היינו בקול שמנהיג את הדיבור, כי הוא דיבר לפי הניגון הרע שע"י רואה את החסרונות, ועיקר תיקונו שיראה להכניס בדיבורו את הקול שהוא הארת הניגון דקדושה, א"כ אין מדברים שם על כללות הניגון דקדושה רק על ההארת הניגון דקדושה שמאיר בדיבורו שע"י ידבר רק טוב ולא ידבר רע ח"ו, ע"כ מביא ציפריס שהם בחי' "קול", כי עיקר התיקון שלו הוא בבחינת הקול דקדושה שחסר לו, משא"כ כשמדברים על ה"ניגון" בכללותו יותר מדויק להזכיר צפרדע, ועל פי זה נראה קצת, ואכתי צ"ע.

וְאֶקְרָא דְהַגְרוּנִיָּא בְּמַה הָיוּ שְׁתֵּי בְּתֵי. הֵינּוּ עַל יְדֵי מַה תִּתְּקַן בְּחִינַת קָרָא בְּגִירוּן? עַל יְדֵי שְׁתֵּי בְּתֵי, הֵינּוּ עַל יְדֵי שְׁתֵּי מַסְכְּתוֹת, וּפְרָשׁ רַשְׁבִּי"ם: תְּלִמּוּדָא קְאָמַר לָהּ, הֵינּוּ שְׁלִמְד תְּלִמּוּד.

מהו הלימוד שצריך ללמוד בלילה

הנה ממה שהזכיר כאן ששים מסכתות, אע"פ שאין על כל המסכתות גמ', משמע שגם משניות הם בכלל התיקון הזה, כ"כ הפרפראות וז"ל זהתיקון הוא וכו' על ידי שילמוד בלילה תורה שבעל פה וכו' היינו על ידי שילמוד ששה סדרים יתקן השית עיוקאין וכו' וכן אחר כך מבואר שם שיתין בתי היינו שיתין מסכתות וכבר ידוע שאין גמרא על כל השיתין מסכתות מזה נראה שהתחלת התיקון על ידי לימוד ששה סדרי משנה שהם עיקר תורה שבעל פה, שהוא בחי' לילה והוא בחינת (פתח אליהו) 'מלכות פה ותורה שבעל פה קרינן לה' רק מחמת שעיקר שלימות לימוד המשנה הוא על ידי גמרא כמאמר רז"ל (בבא מציעא ל"ג) גמרא אין לך מדה טובה הימנה, על כן עיקר השלימות הוא שילמוד המשנה עם פירוש הגמרא בלילה.

וְסִלְקִי יְתִיב בְּאֵילָנָא. פְּרַשׁ הַמַּהְרֵשׁ"א, שְׁהוּא בְּחִינַת אֲבִרְהָם, שְׁכַתוּב אֲצִלוֹ (בְּרֵאשִׁית כ"א): 'וַיֵּצֵא אֱשֶׁל' שְׁהוּא בְּחִינַת חֶסֶד, הֵינּוּ שְׁהַחֲוֵט שֶׁל חֶסֶד שְׁנִמְשָׁה עָלָיו מִגֵּן עָלָיו מִן הַנְּחָשׁ הַגָּדֹל. תָּא חֲזֵי בְּמַה נְפִישׁ חֵילִיָּה דְאֵילָנָא. הֵינּוּ שְׁרַבְהָ מִתְמַיָּה אֵת עֲצָמוֹ, שְׁכַל כֶּף גְּבֵר עֲלִינוּ חֶסֶדוֹ, שְׁאֲפִלוּ עַל דָּה יְכוּל לְהִגְוֵי.

התיקון שע"י עשיית חסד והחוט של חסד שע"י הלימוד בלילה

הנה רבינו מביא בזה את דברי המהרש"א שהכוונה לבחי' חסד דאברהם, ומשמע שהכוונה לחסד כפשוטו וכפי שמביא בזה רבינו את הפסוק ויטע אשל [שעל שם זה נזכר כן אילן בספור] וא"כ משמע מזה לכאור' שגם העסק בחסד כפשוטו מסוגל לעניין זה של המשכת החוט של חסד להינצל מהנחש שלא יבלע את התורה ע"י מחשבת שלא לשמה.

ויש להמתיק בזה כי עיקר השלא לשמה הוא מה שהאדם הושב על עצמו, בבחי' שיקראוני רבי [היפך בחי' מלכות דקדושה שהוא בחי' גילוי מלכות ד', רק לוקח בחי' מלכות לעצמו, וכמבואר בביאור הליקוטים], ועל כן כשהושב האדם על השני ועוסק בחסד בזה הוא יוצא מעצמו וע"י"ז יכול יותר בקל לזכות ללימוד לשמה, [וייתכן עוד שזה עצמו העניין כמה שבלימוד התורה בלילה מאיר החוט של חסד, כי הלילה הוא בחי' חושך וקטנות, ואז אין לאדם כ"כ כבוד מהלימוד, ואדרבא הוא יגיעה ומאמץ מיוחד לנדד שינה מעיניו, וע"כ עיקר הכח לעסוק בתורה אז הוא דייקא ע"י מה שמתבונן כמה שהוא נחת רוח להשי"ת ומגלה בזה מלכות ד', וע"כ מסוגל ע"י"ז ביותר לבוא למחשבת לשמה ועכ"פ להינצל שלא ליפול לשלא לשמה הגמור וכנ"ל].

והנה בביאור הליקוטים כתב 'לעובדא ולמעשה מבואר מדבריו הקדושים, אשר שמעתי מאבי ז"ל, שהיתה כונת אדמו"ר ז"ל, שיהיה עיקר הלימוד, כבירור הלכה מתורה שבעל פה, ובלמוד הנסתר והפנימיות, יעו"ש עוד.

ולפ"ר יל"ע דא"כ יוצא שבכל לימוד שאדם לומד מתקיים עניין זה, משניות, גמרא, לימוד הפוסקים, פנימיות התורה, וא"כ הרי זה כמעט כל התורה [הו"ן ממקרא שבלא"ה אין לומדים בלילה, ומדרש, ואולי מדרש הוא בכלל פנימיות התורה], ואולי אה"נ כי העיקר הוא "תורה שבעל פה", וייתכן עוד שהעיקר תלוי בכוונה שילמד לשם התיקון הזה.

אמנם יש להמתיק בזה יותר שעיקר הנקודה הוא ה"בירור והגילוי מתוך החושך", ובוה עצמו יש שלבים, כי ההתחלה היא המשניות, ואח"כ הגמ' שהוא יותר בירור, ואח"כ בירור ההלכות מתוך הגמ', ועד פנימיות התורה שהוא העצות למעשה בכל פרט מעבודת ה' שיוצא מתוך התורה שבעל פה, כך שזה שלבים, וזה גופא הנקודה להתקדם בשלבים אלו ולבוא מתוך "חשכת הלילה" ל"אור ובירור" וככל שמתקדם בזה יותר כך זוכה להארת הניגון מתוך חושך הלילה וק"ל.

אֵתָא תַּנְיָנָא בְּלַעָה. וּפְרָשׁ רַשְׁבִּי"ם: רַבְהָ קְאָמַר לָהּ, הֵינּוּ עַל יְדֵי שְׁלִמְדָא שְׁלָא לְשִׁמְהָ וּבְלַע אֹתָהּ הַנְּחָשׁ. וְזֶה שְׁפָרֵשׁ רַשְׁבִּי"ם, רַבְהָ קְאָמַר לָהּ, הֵינּוּ עַל יְדֵי שְׁלִמְדָא בְּשִׁבְלֵי שְׁיִתְקַרָּא רַבִּי. אֵתָא פּוֹשְׁקִנְצָא. וּפְרָשׁ רַשְׁבִּי"ם: עוֹרֵב, הֵינּוּ עַל יְדֵי שְׁלִמְדָא בְּלִילָה, מְלֻשׁוֹן עֲרִבִית וּבְלַעָה הֵינּוּ וּמִגֵּן עָלָיו מִן הַנְּחָשׁ הַגְּזֵפֵר לְעֵיל.

ובעיקר העניין של מחשבת הלשמה יש להמתיק ולבאר שזה עצמו בחי' הארת הקול בדיבור שהוא בחי' שלימות הניגון, כי לימוד התורה עצמו הוא בחי' הדיבור, והמחשבה של לשמה שהוא המחשבה על כבוד ד' שמתעלה ע"י הלימוד הוזה הוא בחי' הנפש שמאיר בבחי' גוף הלימוד, שזה בחי' קול המאיר בדיבור, וגם באמת זה מה שנותן לאדם את החיות והשמחה בעת לימודו,

ובפרט כשהוא בחושך וקטנות, וע"כ מובן שהוא ממש בחי' הקול שמאיר בתוך הדיבור וכנ"ל.

יִבְזֶה יִתְיַשֵּׁב הַסְּמִיכוֹת שֶׁל הַמְּשֻׁנָה (אֲבוֹת פָּרַק א): 'עֲשֵׂה לָךְ רֵב, וְקַנְה לָךְ חֵבֵר, וְהָיוּ דָן אֶת כָּל הָאָדָם לְכַף זְכוּתוֹ. כִּי עַל יְדֵי שְׁשׂוּמַע הַנְּגִינָה בְּנִל, הוּא מִתְקַן בְּגִין הַמְּלָכוֹת שְׁלוֹ, וְזֶה 'עֲשֵׂה לָךְ רֵב, הֵינְנוּ שִׁיתָקֵן בְּחֵינֵת מְלָכוֹת, וְזֶה עַל יְדֵי 'קַנְה לָךְ חֵבֵר, הֵינְנוּ עַל יְדֵי קַנְה, שְׁחָקוּל יוֹצֵא מִמֶּנּוּ. שְׁמַחְבֵּר הַשְּׂנִי כְּרוֹבִים לְהָיִית פָּנִים בְּפָנִים "בְּמַעַר אִישׁ וְלֹאִיּוֹת", בְּזִמְן שִׁישְׂרָאֵל עוֹשִׂין רְצוֹנֵנוּ שֶׁל מְקוֹם. וְאֵזִי כְּשִׁיתָקֵן בְּחֵינֵת מְלָכוֹת שְׁלוֹ, וְיֻכַּל לְמַשֵּׁל בְּכָל מַה שִׁיִּרְצֶה וְיֻכַּל לְהַמִּית לָזֶה וְלִחְיִית לָזֶה, וְנִמְצָא עוֹלָם חֵרֵב. לָזֶה אָמַר: 'יְחִיו דָן אֶת כָּל הָאָדָם לְכַף זְכוּתוֹ. שְׂצָרְיָךְ לְדוֹן אֶת כָּל אָדָם לְכַף זְכוּתוֹ, כִּי אֵין תְּקוּדָשׁ בְּרוּךְ הוּא הַפִּין בְּחֵרְבֵן הָעוֹלָם, "כִּי לֹא לְתַהוּ בְּרָאָה, לְשִׁבֵת וְצָרְחָה".

ביאור עניין זה של לא להחריב העולם ע"י תיקון המלכות

הלשון "יתיישב" הסימכות של המשנה, היינו שיש כאן קושיא, והיינו על הסיפא של המשנה מה שייכותה לשני העניינים הראשונים, ומבאר רבינו, שעניין זה הולך על תיקון המלכות ע"י ניגון דקדושה, שזה בחי' עשה לך רב וקנה לך חבר, לתקן את המלכות ע"י בחי' הקנה שהוא בחי' הניגון דקדושה שע"י מתחברים הכרובים פנים בפנים, ואז יש לאדם כח לפעול דברים בעולם ויכול להמית לזה ולהחיות לזה ולכן אמר הו' דן את כל האדם לכף זכות כי אין הקב"ה הפין בחורבן העולם.

והנה לפום ריהטא אינו מובן כל כך למה שיבוא להמית לזה ולהחיות לזה ולמה צריך להזויר ע"ז כל כך, ויש לבאר הכוונה בזה שכשאדם זוכה לניגון דקדושה ע"י שרואה את מלכות ה' שזועק מכל דבר בבריאה, קשה לו לסבול רשעים העושים רע כי הם ממש היפך גילוי מלכות ד' והם עצמם בחי' הניגון של הסטרא אחרא, ולכן צריך בזה אזהרה מיוחדת שאף כשהגיע האדם לשלימות תיקון המלכות עד שזוכה לשלימות הניגון דקדושה, מכל מקום אין לו להחריב העולם אלא למצוא זכות בכל אחד, כי באמת דייקא כך נשלם הניגון דקדושה ע"י ריבוי הגוונים וע"י ההתפארות שעולה דייקא מתוך הרחוקים ביותר ע"י שמתנתקים במקום כחוט השערה מהגשמיים ומגלים שם מלכות ה' [בבחי' תורה שבע"פ בלילה וכנ"ל] ודייקא ע"י זה הוא עיקר שלימות הניגון דקדושה.

וכן מובא בשבת [לג ע"ב] שכשיצאו רשבי" ור"א בנו מהמערה ששם זכו לשלימות הניגון דקדושה שהוא בחי' פנימיות התורה שהשיגו במערה כמו שפייט הבא"ח "שם למד סתרי תורה", ואז היה להם כח לפעול דברים ובתחילה הסתכלו בבחי' דין ומלכות ואמרו היאך מניחין חיי עולם ועוסקים בחיי שעה, כי כשזוכים לניגון דקדושה שמאיר בעולם אין יכולים להבין איך אפשר לעיוב חיי עולם ולעסוק בחיי שעה שהוא נמשך מהבלי העוה"ז שנמשך מבחי' הניגון שנאחו בו אורא דהאי עלמא, וע"ז אמר להם הקב"ה להחריב עולמי יצאתם חזרו למערתכם וכשיצאו ראו את הזכות של עם ישראל וכמו שנזדמן להם לראות כמה הביבין מצוות על ישראל, והיינו כי אע"פ שצריכים לזכות לניגון דקדושה בשלימות [שזה מדרגתו של רשבי" שאמר תורה מה תהא עליה אם עוסקים בזריעה בשעת זריעה ובהרישה בשעת הרישה כי צריך לעסוק רק בתורה ומלאכתו תיעשה ע"י אחרים], אבל רוב העולם שאין אוחזים בזה הם ג"כ חלק מהניגון דקדושה ואדרבא ואין הקב"ה הפין בחורבן העולם כי באמת אדרבא דייקא על ידם נשלם הניגון דקדושה וכנ"ל.

חיבן נזכר במאמר עניין זה

והנה לכאוי עניין זה לא נזכר כלל קודם לכן, וזה חידוש כי אין דרך רביז"ל להביא עניין חדש שלא נזכר במאמר וכן מבואר בכללי ר"א בר"ג ואף שזה נאמר כלפי הרבכ"ה וייתכן שכשמבאר מאמר אחר לא נאמר כלל זה, אבל בפשטות אין לחלק, ואמנם ייתכן שזה שייך לבחינת הבעל לשה"ר שהזכיר רבינו קודם שהוא עיקר ההיפך מבחי' הניגון דקדושה כי הוא מסתכל על החסרונות וואע"פ שכאן עוסק במי שכבר זכה למלכות דקדושה שלא יחריב העולם ולא בבעל לשה"ר שהוא מי שמדבר בהדיא רק על חסרונות בני אדם.

מ"מ בדקות הוא אותה בחינה כי מרמז בזה שעכ"פ זה ג"כ היפך מבחי' הניגון דקדושה וא"כ אין מקום להחריב העולם מהמת שזכה לניגון דקדושה כי בזה עצמו הוא פועל את ההיפך, ואמנם מובן שאינו דומה דרגת הבעל לשה"ר לעניין הפגם הדק הנ"ל, אבל עכ"פ בחינה זו כבר הוזכרה, ובאמת לפעמים דייקא ע"י שזוכה האדם למלכות יש לו יותר נסיון בזה וכעין המבואר בתענית דף ד ע"א שת"ח אורייתא דהוא דמרתהא ביה, וי"ל דע"כ הביא רבינו בדייקא עניין הבעל לשה"ר כדי לעורר אותנו שבאמת זה כמו הבעל לשה"ר, רק שהוא בבחינה דקה יותר, אבל מבחי' היפוך הניגון דקדושה הוא אותה בחינה ומה נדע להזויר בזה.

ועל פי הנ"ל נבין שהוא נוגע לכל אחד כי לפי פשטות הדברים הרי זה רק למי שזכה לשלימות הניגון דקדושה ותיקון המלכות אבל לכאוי אנחנו רחוקים מזה מאוד אבל על פי הנ"ל יבין כל אחד שזה נוגע לכל אחד ואחד בחלקים ובבחינות שזכה להכיר באור האמת והניגון דקדושה ומאם באורא דהאי עלמא, שאע"פ שזה באמת דבר נפלא מאוד, אבל צריך להזויר מאוד שלא להחריב בעולם ולא להסתכל בדרך של דין וקטרוג על כל מי שעדיין לא זכה לזה אלא יראה את הטוב שבכל אחד שע"י יושלם הניגון דקדושה, וזה מעבודות קשות שבמקדש כי מצד אחד צריך להיות חזק בדעתו ולא להיחלש מהמת שהדבר מזולזל אצל אחרים, אבל מצד שני אין לו להסתכל על אחרים באופן של חורבן העולם כביכול רק להמתיק הכל ברחמים ודו"ק.

קשר הדברים לפשטות המשנה

והנה לפום ריהטא מה שרבינו מפרש רחוק לגמרי מהפירוש הפשוט, אמנם יש לקשר הדברים לפשוטן [כידוע מר"א בר"ג] וייתכן לבאר קצת, כי עשה לך רב כפי פשוטו היינו לקבל מרות של רב, זהו עצמו בחי' תיקון המלכות, כי התחלת תיקון המלכות הוא ע"י שמקבל על עצמו עול, ובפרט רב המלמדו הלכות התורה שבזה מלמדו איך לגלות מלכות ד' בעולם, ואח"כ קנה לך חבר כפי פשוטו שקאי על חבר שע"י מתבררים הדברים לאמיתתם, זה עצמו בחי' תיקון הניגון, כי זה גופא ההבדל בין כשאדם לומד לבד לכשלומד עם חבר, כי עם החבר שמים לב יותר לנקודת פנימיות הדברים שהוא בחי' הניגון של הדברים [כי החידוד שנעשה ע"י חבר הוא שימת לב לפרטים ולרוח של הדברים, שכל זה הוא בחי' הניגון של הדברים שמוזה באה השמחה והבחירות ודו"ק], והיו דן את כל הדם לכף זכות פירושו רבינו הוא כמו לפי פשטות הדברים.

וּבְשִׁבִיל זֶה מְרַגְלָא בְּפוּמָא דְאִינְשֵׁי עֲבָשׁוּ לִזְמַר, שְׁחַחְזִינִים הֵם שׁוֹטִיבִים, וְאִינְבִים בְּנֵי דְעָה. כִּי עֲבָשׁוּ מְלָכוֹת דְקַדְשָׁה בְּגִלּוֹת. וְעַל בֵּן הַנְּגִינָה שְׁחִיָּא נְמִשְׁבֵּת מֵאֵתֵר דְנִבְיָאִים מְבַחֵינָת מַחִין וְדַעַת דְמְלָכוֹת דְקַדְשָׁה, וְעֲבָשׁוּ שְׁחַמְלָכוֹת בְּגִלּוֹת, וְעַל בֵּן הַנְּגִינָה נְפַגְמָת, וְעַל בֵּן חַחְזִינִים הֵם בְּלֹא דַעַת, כִּי אֵין לָהֶם בַּח עֲבָשׁוּ לְהַמְשִׁיךְ הַנְּגִינָה מְשַׁרְשָׁה שְׁבַקְדָּשָׁה, שְׁחִיָּא בְּחֵינֵת מַחִין וְדַעַת שְׁל מְלָכוֹת דְקַדְשָׁה, בְּנִל:

אָבַל לְעֵתִיד שִׁיתְעַלָּה מְלָכוֹת דְקַדְשָׁה, וְיִהְיֶה ה' לְמִלְךָ עַל כָּל הָאָרֶץ, אֵזִי תִתְעַלָּה וְתִשְׁלַם הַנְּגִינָה בְּבַחֵינֵת דַּעַת דְמְלָכוֹת דְקַדְשָׁה, שְׁמִשְׁם נְמִשְׁבֵּת הַנְּגִינָה בְּנִל. וְזֶהוּ (תְּהִלִּים מ"ז): "כִּי מִלְךָ כָּל הָאָרֶץ אֱלֹהִים, זְמַרְוּ מִשְׁבִּיל". כִּי אֵזִי כְּשִׁיחִיָּה ה' לְמִלְךָ עַל כָּל הָאָרֶץ וְיִתְעַלָּה מְלָכוֹת דְקַדְשָׁה, אֵזִי: "זְמַרְוּ מִשְׁבִּיל", הֵינְנוּ שְׁחַחְזִינִים הַמְזַמְרִים יְחִיו בְּדַעַת וּבְשִׁבִיל. עַל יְדֵי שִׁיתְעַלָּה מְלָכוֹת דְקַדְשָׁה, וְיֻכַּבְלוּ הַנְּגִינָה מְשַׁרְשָׁה שְׁבַקְדָּשָׁה, שְׁחִיָּא בְּחֵינֵת דַּעַת וּמַחִין שְׁל מְלָכוֹת דְקַדְשָׁה בְּנִל:

עיקר התיקון יהיה רק לעתיד לבוא ובזמן הזה צריך להמשיך אור מהגאולה

היינו שסוף כל סוף אחר כל התיקונים, כל זמן שאנו בגלות אי אפשר לזכות לתיקון הנגינה בשלימות כי זה עצם מציאות הגלות, הניגון שמתנגן בלב האדם כביכול הוא רחוק ואינו יכול להתקרב להש"ת, וכל זה הוא מהמת שהמלכות היא בגלות וממילא בהכרח שהניגון יהיה ג"כ בגלות, ורק לעתיד לבוא שתתעלה מלכות דקדושה או יאיר הניגון בשלימות [ובאמת עיקר הארת

הגאולה הוא בחי' הארת הניגון וכמובא בדברי מוהרנ"ת בהל' אפוטרופוס ה"ג, מה שמוכא בדברי רבינו"ל שיעיקר הגאולה הוא בחי' השיר שיתער לעתיד, והיינו הן ניגון כפשוטו והם הניגון הפנימי שמאיר בעולם שהוא בחי' התורה הגנוזה והצדיקים הגנוזים שיתגלו לעתיד כמוכא בליקו"מ סי' לג, אבל בגלות יש בחי' של שכחת התורה שהוא בעיקר על התורה הזאת שמאירה את הניגון האמיתי של הבריאה, אבל אע"פ שבגלות אי אפשר לבוא לזה בשלימות מ"מ אפשר להמשיך אור של בחינת גאולה ולהעלות את המלכות בכמה וכמה דרגות ובחינות ועי"ז להמשיך את בחי' השיר שמאיר ע"י התורה הגנוזה הנ"ל [שזה בחי' הבטחת רשבי' שלא תשכה התורה מישראל, כי אע"פ שיהיה גלות ויהיה הסתרה גדולה על הניגון דקדושה, אבל סו"ם יש אפשרות לזכות להארה מבחינה זו, אבל בשלימות הוא רק לעתיד לבוא וכל מה שזוכים עכשיו לתיקון המלכות ותיקון הניגון דקדושה הוא בחי' הארה של גאולה מלעתיד לבוא].

ה"קול" לתוך ה"דיבור", כי עיקר הארת הניגון תלוי בקול שהוא עיקר בחי' הניגון, אבל כדי שיאיר הניגון כראוי צריך להמשיכו לתוך הדיבור שזה בחי' הלימוד של תורה שבעל פה בלילה וכנ"ל באריכות, וזה מה שמביא כאן שהתיקון הוא ע"י תיקון הקול, היינו המשכת הקול לתוך הדיבור שזה נעשה ע"י לימוד התורה לשמה וכנ"ל [וזהו כללות הייחודים כמוכא בדברי מוהרנ"ת כי קול הוא בחי' ז"א ודיבור הוא בחי' מלכות כמוכא הרבה, וע"י לימוד התורה לשמה זוכים להאיר בחי' הקול לתוך הדיבור, ולייחד קול ודיבור שעי"ז זוכים לשלימות הניגון דקדושה].

השתי צפריים דקדושה, שמשם הנבואה נמשכת, הם בנין מלכות דקדושה, ועל כן העמדת מלך היה על פי נבואה, ככל מלכות בית דוד שהיה על פי נבואה. והנבואה נמשכת מן הכרובים שהם בחינת שתי צפריים הנ"ל, שהם בנין מלכות דקדושה כנ"ל:

מאחר עלות הביאור, הינו מאחר המיניקות, פי הם ינקין לנביאים וכו' כנ"ל. וזהו "מאחר עלות", הינו שדרך המלך, עליו השלום, היה יכול לתקן ולהעלות גם הנגינה שאינו מאדם כשר, להעלותה אל הקדושה. וזהו: "מאחר עלות הביאור", הינו גם הנגינה, שהיא מאחורי הקדושה בבחינת "מאחר עלות", מאחר המיניקות, פי הנגינה דקדושה הוא מאחר דנביאים ינקין, והנגינה שאינו בקדושה היא בחינת מאחר עלות מאחורי הקדושה. ודרך המלך, עליו השלום, היה יכול לתקן נגינה זו גם כן, ועל ידי זה נתעלה מלכות דקדושה כנ"ל. וזהו: "מאחר עלות הביאור לרעות בעקב" וכו', פי על ידי זה זכה למלכות כנ"ל:

המלכות היא על פי הנביאים

עניין זה הוא הוספה והשלמה וביאור למה שמוכא בתוך המאמר עניין זה שדוד זכה למלכות כי היה יודע נגן, [ולעיל נתבאר עניין זה] ומוסיף לבאר בזה שעל כן העמדת מלך היה על פי נבואה ועל פי הנ"ל יתבאר שהנבואה הוא בחי' הארת הקול שמאיר בתוך המלכות שהוא בחי' הדיבור, כי הנבואה הוא בחי' קול ד' שבא אל הנביאים, ועיקר המלכות הוא בבחי' דיבור כמוכא בדברי רבינו"ל, וע"כ דייקא ע"י הנבואה הוא העמדת המלך ואז מאיר במלכות עצמה שלימות בחי' הניגון, ומוסיף לבאר ששלימות הניגון דקדושה הוא כשמעלה את הניגון שאחורי הקדושה [ולעיל נתבאר שזה עי"ז בעצמו שמכין כלי בשלימות ועי"ז יכול להכניס גם את הניגון של הסמרא אחרא שהוא בחי' אור בלי כלי].

שנה לעיל. וזהו: "פי גדול מעל שמים חסדך" (תהלים ק"ח). "שמים" הוא בחינת קול, כמו שכתוב: "משמים השמעת קולך", פי על ידי חסדך, הינו בחינת חוט של חסד, הנמשך על ידי שלומד תורה בלילה על ידי זה נתקן הקול כנ"ל. וזהו: "פי גדול מעל שמים חסדך" כנ"ל:

ביאור העניין של מעל שמים חסדך

בפשטות הכוונה לומר שע"י בחינת "חסדך" היינו החוט של חסד, נתתקן הקול שהוא בחי' הניגון דקדושה, אבל יש בזה יותר עומק כי הכוונה בזה לכאור' להמבואר בגמ' בפסחים [דף נ ע"ב] 'רבי רמי כתיב כי גדול עד שמים חסדך וכתיב כי גדול מעל שמים חסדך הא כיצד כאן בעושיין לשמה וכאן בעושיין שלא לשמה, וכדרכי יהודה דאמר רב יהודה אמר רב לעולם יעסק אדם בתורה ובמצוות אף על פי שלא לשמה שמתוך שלא לשמה בא לשמה, ומבואר שפסוק זה נאמר על לימוד התורה לשמה שזהו עיקר הדרך לזכות להארת הניגון דקדושה וזה מה שמביא כאן שעל פי זה מתפרש היטב הפסוק זה של כי גדול מעל שמים חסדך שהולך על לימוד התורה לשמה כי עי"ז נמשך חוט של חסד [וכן מתבאר בפרפראות, ומוסיף לבאר שזה בחי' "גדול מעל שמים" היינו בחי' עניין שמימי שהוא בחי' הארת תיקון הניגון דקדושה שמאיר ע"י לימוד התורה לשמה אבל כשלומד שלא לשמה הוא רק "עד שמים" ואין מאיר לו ההארה השמימית הזאת שיוכל לזכות על ידה לתיקון הניגון].

עניין נוסף שמתבאר מתוך דברי מוהרנ"ת שאין הכוונה סתם לתיקון הקול דהיינו הניגון, אלא שתיקון הניגון הוא ע"י תיקון ה"קול" היינו להמשיך את

קו 'הניכי הישיבות - ברסלב'
בני התורה המקורבים לאורו של רביה"ק מוהר"ן מברסלב:
077-31-40-331 שיעורים עדכונים שירים ועוד

ניתן לקבל את 'החיזוק היומי' למייל ע"י בקשה בכתובת:
yefabian@gmail.com
ניתן לקבל את גליון 'המקורבים' השבועי למייל בכתובת:
E0773140331@GMAIL.COM
ניתן לקבל את גליון 'הקבצו' החודשי במייל ע"י בקשה בכתובת:
vhecmu@gmail.com
ניתן לקבל עדכונים בחסידות ע"י 'ברסלב גלובל' בכתובת האימייל:
info@breslevglobal.com

אחי היקר!

עד מתי נחכה למשיח - - -
בשביל ללמוד זוהר???
הגיע הזמן שנבין - - -
לימוד הזוהר מביא את המשיח!!!
כותב הזוהר הקדוש (פרשת נשא, קכו):
"ומשום שעתידים ושראל לקעם מעץ החיים,
שהוא ספר הזהר הזה, יצאו בו מהנלות גרממים!!
רכוש לך עוד היום את סט ספרי הזוהר הקדוש עם הפירוש הנפלא 'מתוק מדבש'!
משלוח חינם עד הבית! וכן ניתן להזמין את כל ספרי בעל 'מתוק מדבש'.
ע"י נציג אישי: 054-848-73-17

עלון 'המקורבים'

© כל הזכויות שמורות. ליצירת קשר, לתרומות, להנצחת שב, לקבלת הגליון באימייל, למוקדי ההפצה, ולפרסום בגליון פנו לקו 'המקורבים': 077-31-40-331. השאירו חרדעה בשלוחה: 72 או לאימייל: E0773140331@GMAIL.COM

ניתן לתרום (וכן לקבל את הגליון עד לביתכם) דרך מכשירי 'קהילות' בכל רחבי הארץ! וכן דרך קו 'קהילות': 0732757000 בשלוחה: 11318 (ככל האופנים יש לציין: עבור עלון המקורבים, וכשהתרומה היא דרך המל' יש להשאיר חרדעה לאחר מכן בקו המקורבים הנ"ל בשלוחה 72 על סך התרומה, ושחיא מיועדת לעלון זה) תזכו למצוות!

נשמח לקבל כל תרומה לגליון ע"י שליחה לכתובת האימייל הנ"ל עד יום שני בערב בצירוף שם מלא ומיקום עיר! (אפשר שם וכתובת בדו"מ, ולציין זאת), עם זאת, אין התחייבות שהדברים יפורסמו, ואין לראות כאי-פרסום שום צד פגיעה (יתכנו הרבה סיבות, גם טכניות, בהצלחה!!!

בימים אלו של ספירת העומר, נשתדל בעז"ה להתמקד במ"ח קנייני התורה, ולהוציא נקודה קצרה ומעשית מכל קניין

כי כל 'שפע' צריך 'כלי'. אי אפשר לשתות – בלי כוס, ואי אפשר לקחת מוצרים – בלי שקית. אי אפשר להדליק שמן – אם אין כוסית או הבית, ואי אפשר לגדל משפחה – בלי בית. לכל דבר בעולם – יש את ה'צמצום' שלו שהוא משמש עבורו כ'כלי'.

התורה היא רוחנית, הקדושה היא רוחנית, וכל דרגה שהיא – היא רוחנית. ולשם כך – היא זקוקה לכלי. אם תקבל את כל התורה ביום אחד – יהיה כאן תורה, אבל 'אתה' לא תהיה כאן... אם 'אתה' רוצה 'להתחבר' עם התורה, ואם 'אתה' רוצה להיות קדוש – אתה צריך להיות מוכשר לכך.

וההכשרה הזאת נולדת מתוך תהליך. תהליך שכולל הרבה הרבה סבלנות והמתנה. על כל מנה של סבלנות – יש לך 'כלי' לקבל 'חלק', וכעת, החלק הזה הוא שלך, ואתה יכול לשמוח בו. ולהתקדם לחלק הבא. ישמח משה במתנת 'חלק'.

תהליך של 'הכשרה'

ראית פעם תינוק אוכל?

לא 'כשמאכילים' אותו, אלא כשהוא 'אוכל' לבד – הוא לוקח צלחת מרק, והופך בעצמו למרק.

מה חסר לו? בקבוק, או לפחות כפית.

הקניין העשרים-ושבע מקנייני התורה – הוא 'השמה בחלק'.

אין יהודי בעולם שלא רוצה להיות תלמיד חכם, ולדעת את כל התורה, ולקיים את כל התורה, ולהיות צדיק מושלם, ולזכות לכל המדרגות, ולהיות נקי מכל התאוות, ומזוכך בכל המידות. איך, אין בנמצא אפילו יהודי אחד שלא רוצה בכך.

אבל 'בשעתא חדא ובריגעא חדא' את כל הרשימה המתוקה הזאת – ביום אחד וברגע אחד. ישר מהחיתולים – לרוח הקודש של משה רבינו. ולא, זה לא מגיע מרמאות או מעצלות. זה לא בגלל שאדם לא מוכן להשקיע ולהתאמץ, אלא בגלל שקשה לו להתאפק.

התיאבון שלנו כל כך בריא, והתשוקה שיש לנו בלב כל כך גדולה וחזקה – שאיננו מרגישים מסוגלים לחכות עד שזה יגיע. כשתינוק לוקח את כל הצלחת מרק בבת אחת – זה לא משום שהוא לא מוכן להתאמץ, אלא שזה כל כך מדבר אליו, שהוא רוצה את הכל מיד. וכשילד רואה חבילת גלידה – הוא מוכן מצדו לעשות 'סיום' כאן ועכשיו.

ודווקא משום כך, נדמה כאילו יש אנשים שלא רוצים! הם רוצים ועוד איך, אבל לא מסוגלים לחכות. ואם מדובר בתהליך שלוקח זמן. אם כדי לדעת את התורה – הייבים להסתפק בכמה שורות, וכדי להתנקות מהתאוות – צריכים להסתפק בהתגברות אחת מתוך מיליון ניסיונות – אז זה בלתי אפשרי, ואם כן, עזוב, לא רוצה בכלל.

אבל, אין דרך אחרת. הדרך לקבלת התורה – עוברת בהכרה בארבעים ותשעה ימי המתנה. וגם לאחר קבלת התורה, יש תהליך ארוך עד שזוכים ללמוד את התורה, ועד שזוכים לקיים אותה. ומשם, עד שמתקדמים מדרגה לדרגה, ועד שנהיים מזוככים יותר ויותר. זה אפשרי בהחלט ולגמרי, אבל רק עם סבלנות.

לא היה אדם בהיסטוריה, שהצליח 'לקצר את הדרך', ולהגיע למשהו 'מיד'! ובאותה מדה ממש – לא היה אדם בהיסטוריה, שהסכים להתאזר בסבלנות, ולא הגיע! רק מי שמסכים לקבל 'חלק', ולשמוח בו – יכול לקבל עוד חלק ועוד חלק. ולבסוף את כל העוגה.

ומדוע?

תהיה 'מסויג' – אבל לא 'מסופק'

אתה 'בטוח' במה שאתה אומר?

יש אנשים שתמיד בטוחים – ולא מהססים לעולם. ויש אנשים שתמיד מהססים – ולא בטוחים לעולם.

הקניין העשרים-ושמונה והעשרים-ותשע מקנייני התורה – הם: 'העושה סייג לדבריו' 'אינו מחזיק טובה לעצמו'.

התורה – עמוקה מני ים, והאמת – היא מאד דקה ועדינה. משכך, לכאורה יש לנו הרבה מה לחשוש כשאנחנו ניגשים לשם. אתה מתיישב ללמוד תורה, ו/או מחפש את האמת – מנין לך שתכוון אל האמת, אולי לא. ולא רק לא, אלא אולי ממש להיפך.

מי ערב לנו שאכן נזכה להבין נכון את התורה, ולזהות את דרך האמת. הרי התורה היא כל כך עדינה ומורכבת, והיא גם 'מאפשרת' כביכול ללמוד 'מתוכה' שני דברים הפוכים בו זמנית; אמת ושקר, טוב ורע, סם חיים וסם המוות. כמו שאמרו חז"ל 'זכה נעשית לו סם חיים, לא זכה נעשית לו סם המוות'.

ולא רק לעצמך. אנחנו מצווים גם 'ללמד' את התורה הלאה. כל אחד צריך להכניס את התורה בביתו ובילדיו, וכל מי שיכול ללמד אחרים – חברים או תלמידים – צריך לעשות את זה. אבל איך? האם זה לא מפחיד?

אכן. ישנם שתי סוגי טעויות – לכאן ולכאן.

יש אנשים, שכל הבנה שלהם, רעיון או הארה – הופך אצלם ל'אמת מוחלטת' שאין בה שום פקפוק. הוא יספר על זה לכולם – ללא שום היסוס, ולא

יבין איך אתה מעז לפקפק על הידושו. ויש גם להיפך – אנשים רבים, שכל כך מהססים, עד שאינם מעיזים 'להבין' ובוודאי שלא 'להדש' כלום. וגם אם כן, בשום אופן לא להעביר את זה הלאה.

ושניהם טועים. התורה לא ניתנה למלאכי השרת, ואנו מצויים ללמוד אותה, ולנסות להבין בה ככל יכולתנו. ולא רק לעצמנו, אלא גם ללמד אחרים – ולהעביר את מה שזכינו להבין ולהדש, כמה שיותר קדימה. (מיותר לציין – שהכוונה כמובן על פי כללי הלימוד והמסורה, ולשם כך צריכים לקבל כל אחד מרבותיו – את הכללים והיסודות, איך ללמוד ואיך להבין נכון. ובכל זאת, לאחר כל זה – עדיין מרחב התמרון רחב מאוד).

אבל, עם 'הסתיוגות' ברורה. תאמר: 'כך נראה לי'. ייתכן שזה הפירוש, 'יכול להיות שכתוב כאן רעיון כזה וכזה'. אל תבוא עם הכרזות בומבסטיות ש'זאת האמת ואין בלתי', כי אז אתה בוודאי טועה. מובן, שלא מוכרחים להזכיר את הלשונות הללו, ולהישמע כ'ספקן', אלא רק לשדר שוויה הבנתך האישית, ולאו דווקא האמת האבסולוטית.

אבל, באותה מדה – לא משום שזה רק 'נראה' ו'ייתכן' ו'יכול להיות', תימנע מלספר על כך לאחרים, כי הם בהחלט זקוקים ל'נראה' ול'אולי' שלך.

אלו הם שני הקניינים: א. העושה סייג לדבריו – מפייג את דבריו ולא מחליט אותם כאמת מוחלטת. ב. ואינו מחזיק טובה לעצמו. יחד עם ההסתיוגות, הוא לא מחזיק את האמת לעצמו, אלא מעניק אותה גם לאחרים.

אהוב – בכל מצב

אתה אהב את עצמך?

בוודאי. הלוואי שכל העולם יאהב אותך, כמו שאתה אהב את עצמך!...

הקניין השלישי, שלשים ואחד, ושלישים ושניים, מקנייני התורה, הם – אהוב, אהב את המקום, אהב את הבריות.

ישנו ויכוח בין עם ישראל לבין הקב"ה. עם ישראל טוען 'בשנאת ה' אותנו', והשם יתברך טוען 'אהבתי אתכם אמר השם'. לכאורה שניהם צודקים – יש זמנים ויש זמנים. יש 'ימי אהבה' ויש 'ימי שנאה'. אז מה הויכוח?!

על זה בעצמו. הגישה שלנו נוקטת, שישנה אפשרות הלילה של 'שנאה', מאת השם יתברך כלפינו. והשם יתברך משיב בנחרצות שאין דבר כזה. 'אהבתי אתכם' ואין שום אופציה אחרת, ויהי מה. והויכוח הזה הוא מאד מאד עקרוני.

יש 'קשר' ויש 'שותפות'. בשותפות בין מעביד לעובד, או בין שתי חברים – לא מדובר ב'אהבה' אלא ב'שיתוף'. ובשיתוף – הלשונות הדומיננטיים הם: הערכה, שווה, כדאיות. לעומת זאת ב'קשר' בין איש לאשה או בין הורים

לילדיהם – לא מדובר ב'שיתוף' אלא ב'אהבה'. והלשונות הדומיננטיים הם: אהבה, חן, ושעשוע.

ועל זה נסוב הויכוח. אנחנו ניגשים אל הקשר הזה, כאל שותפות. ולכן, לא מאמינים שיש כאן 'אהבה', אלא 'הערכה' ו'שווה', וממילא – מבחן מתמיד אם אנו עומדים בקריטריונים, שמצדיקים את ההגדרה הזו של 'שווה' וממילא של 'הערכה'. ואם לא – אזי 'בשנאת ה' אותנו'. ובמבחן הזה – אף אחד אינו עומד, אפילו לא צדיקים.

השם יתברך טוען לעומתנו: טעיתם. הנושא כאן הוא לא 'כדאיות', אדרבה, 'כי אתם המעט מכל העמים'. הנושא הוא רק 'מאהבת ה' אתכם'. אהבה ותו לא. אהבה ואהבה ואהבה. ואהבה – אי אפשר להעמיד במבחן. כי אהבה שנתונה למבחן – כבר מהרגע הראשון איננה אהבה, עוד טרם התבטלה.

יהודי יקר!

אל תתחיל ללמוד תורה, ולקיים מצוות – טרם ברורה לך העובדה הבאה:

אתה 'אהוב' ויהי מה. גם אם לא תרצה בכך, וגם אם תעשה הכל כדי שזה לא יהיה כך; גם אם תעבור על כל התורה, ואפילו להכעיס – זה לא יעזור לך. אתה תישאר אהוב! כי מאותה סיבה שהיית אהוב בהתחלה (כלומר, בלי סיבה) – מאותה סיבה בדיוק אתה גם אהוב לבסוף (איזה 'לבסוף' שרק יהיה).

הבעל שם טוב אמר, שיסוד תורתו הוא: אהבת ה', אהבת ישראל, ואהבת התורה – ושלתם תלויים זה בזה. רק אם אתה מרגיש 'אהוב' באמת ובלי תנאי – אתה יכול גם לאהוב בחזרה גם את המקום ואת הבריות. אהבה אמיתית, מהותית, עמוקה ושורשית – שאינה תלויה בשום תנאי, ואינה עומדת במבחן.

אותם גדולי ישראל, שנלחמו בחירוף נפש נגד כל שינוי וכל סטייה – הם אלו שאהבו כל יהודי אהבה ללא מיצרים, גם את אותם יהודים שנגדו הם נלחמו. כי 'אין קשר בין המצולם לכתבה' – אין קשר בין 'השווי' שלו, לבין 'חמהות' שלו.

בינו זאת.

שלושה קצוות

אי אפשר לרבע את המשולש.

אבל מומך נדרש להיות – גם מרובע, גם משולש, וגם עיגול.

הקניין השלישי-ושלש, שלשים-וארבע, ושלישים-וחמש, מקנייני התורה – הם: אהב את הצדקות, אהב את המישרים, אהב את התוכחות.

העולם מורכב משני סוגי בני אדם: עגולים ומרובעים.

יש את האנשים שאוהבים 'לתקתק'. סדר יומם נע על ציר קבוע; שעת שינה, שעת קימה, זמני תפילות, זמני לימוד, וכן שאר העיסוקים – הכל מסודר

מראש, קבוע ומדויק. הם גם אנשים שמטבעם מודקקים בהלכה, ולהבדיל, גם שומרי חוק. אלו הם האנשים 'המרוכבים'.

לעומתם, יש את האנשים שאוהבים 'לעגל פינות'. כל יום – סדר יום שונה; שינה וקומה בזמנים לא קבועים, סדרי תפילה ולימודים – דינמיים ומשתנים מאוד, וכן כל מיני עיסוקים מזדמנים ומשתנים, וכמובן – אירועים וחוויות. האנשים הללו מטבעם מתקשים לשמור את ההלכה במדויק, ולהבדיל, הם בדרך כלל לא שומרי חוק... אלו הם האנשים 'העגולים'.

לא כולם כמובן שייכים בצורה מוצהרת וקיצונית לאחד מהצדדים. אבל לרוב האנשים ישנה נטייה – קלה או מובהקת לאחד מהם. וכולם – בין המרוכבים ובין העגולים – לא אוהבים את המשולש. המשולש לא מתחשב לא בריבוע ולא בעיגול – אלא מתכנן לך מסלול שונה לחלוטין. אלו הם הניסיונות, ההתמודדות והתקלות – שאינם מתוכננים ואינם רצויים, ופוגעים אנושות בתכניות – המרובעות או העגולות.

* * *

היהדות האמתית – מורכבת משלשתם גם יחד.

מצד אחד – בוודאי שצריך להיות מרוכב. התורה מגדירה במדויק מה מותר ומה אסור, חייב או פטור, כשר או פסול. ואין תחליף לארבע חלקי שולחן ערוך (שכוללים בדווקא 'ארבע' חלקים...). הייבים 'לשחק אותה ראש קטן', ולקיים את ההלכה כפשוטה.

מצד שני – התורה מעצם מהותה, היא 'עגולה' ודינמית מאד. מי שחושב שהתורה היא 'שחור-לבן', מתחילה ונגמרת בקיום הלכה – לא נגע ולא פגע. עיקר התורה הוא הרגש הפנימי שלה, שמשתנה מאדם אחד לחברו, ומרגע אחד למשנהו. ולשם כך צריך דווקא 'ראש גדול ורחב' – כדי 'לחיות' באמת עם התורה.

* * *

ויש גם צד שלישי. התורה בעצם מנותקת מאתנו. סוף סוף אנחנו בני אדם, חומריים ומגושמים; והתורה היא אור רוחני, גבוה מאד. ומטבע הדברים – קשה ובלתי אפשרי לעשות שידוך ביניהם. וגם אם זה יקרה – אז אחד מהצדדים יתבטל; התורה תיהפך למשהו גשמי וחומרי, או שהחומר יתבטל, ולא יהיה כאן בנאדם.

לשם כך יש 'משולש'. השם יתברך מוליך כל אחד בדרך ייחודית ומופלאה, שכוללת בתוכה כל מיני ניסיונות והתמודדויות, והרבה הרבה אכזבות – בכדי ליצור את החיבור הבלתי אפשרי. החיכוכים הללו, יוצרים בתוך הגוף – מקום ואפשרות לאור רוחני, ואז – התורה נכנסת, ונשארת נקיה ורוחנית.

אלו הם שלשת הקניינים: 'אוהב את המישרים' – זה החלק המרוכב, הישר והמוגדר. 'אוהב את הצדקות' – הוא החלק העגול, הבלתי רשמי ולפנים משורת הדין. ויהי עפ שניהם, גם 'אוהב את התוכחות' – החלק המשולש, המייסר והבלתי מתוכנן.

מתחדשים

חדשות המקורבים!

התחדשות והתחזקות במרכז ברסלב בית וגן עם חידוש החבורה לבני הישיבות הליטאיות

ערב הילולת הרשב"י נמסר שיעור מפי הרה"ח ר' נתן מימון שליט"א • מאת: אומן שלום

ערב הילולת הרשב"י נמסר שיעור מפי הרה"ח ר' נתן מימון שליט"א על הקשר המיוחד שבין העיר וקדיש לרבינו הננמ"ח.

ראוי לציין את הבהורים החשובים שרולי גרינפלד ויהודה בנדר תלמידי ישיבת "תורת משה" שמוסרים נפשם על הפצת דעת רבינו בקרב בני הישיבות בשכונת בית וגן בירושלים.

התחדשות והתחזקות במרכז ברסלב בית וגן עם חידוש החבורה לבני הישיבות הליטאיות המתקרבים לאורו של רבינו הקדוש, הבהורים ממגוון הישיבות בשכונה יושבים בצוותא הדא ובדיבוק חברים ושותים בצמא דברי אלוקים חיים, דברי הנחל נובע מקור הכמה שנמסרים מפי משפיעי אנ"ש.

זכורות שיעורים וכתות-כנסת למקורבים!

עיר	נושא השיעור	מגיד השיעור	יום ושעה	לפרטים
בני ברק	'תמימי דרך' הליכה עם תורה	לומדים בחבורה חבורת חניכי הישיבות ב"ב	פעם בשבוע	0548487317
בני ברק הרצוג	ליקוטי הלכות	לומדים בחבורה	מוצאי שבת בבית פרטי בשעה: 10:00	0548496139
בני ברק הרצוג	שיעור התחזקות	נושא ברשה	בכל ליל שבת מברכים	0548496139
בני ברק	התחזקות	רבנים שונים	יום שני בערב לבחורים	0548517128
בית שמש	חבורה ללימוד לקוטי מוהר"ן	לומדים בחבורה	יום שישי בשעה: 11:00 בבוקר	0548528387
קרית ספר	בית מדרש 'נצח ישראל'	תפילות \ שיעורים \ מלווה מלכה ועוד	רח' מסילת יוסף 34 (מאחורי 'בר כלי')	
לדיווח על שיעורים ועוד נא להשאיר הודעה בקו חניכי הישיבות-ברסלב, בשלוחה: 72				

עזרו לנו להגדיל את התפוצה! ע"י תרומה במכשיר 'קהילות' הפשוט: 'עלמא דאורייתא' תרמו וכתבו: עבור 'המקורבים' תזכו למצוות!

השיעורים הקבועים לשבת בחוקתי ולשבוע במדבר

יום	חודש אייר	הדף היומי מסכת בכורות	משנה בורה עמוד היומי ידרשו	ליקוטי ח"א	ליקוטי חלק ז	העמוד היומי בורה"ק תיקוני הנה"ל
ז	כ	לח	חזרה	כו:	זי	ג.
א	כא	לט	שעז	כו:	יח	ג.
ב	כב	מ	שעח	כו:	יט	ד.
ג	כג	מא	שעט	כח:	כ	ד:
ד	כד	מב	שפ, א-ג	כח:	כא	טו.
ה	כה	מג	שפ, ב	כט:	כב	טו:
ו	כו	מד	חזרה	כט:	כג	טז.
התורה הנלמדת בחבורת 'תמימי דרך' העולמית: ליקוטי מוהר"ן, חלק ראשון, תורה ז.						